

การวิเคราะห์แรงจูงใจในการเดินทางของผู้สูงอายุในประเทศไทย

นางสาวณัฐญา วงละคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2557

**ANALYSIS OF TOURISM MOTIVATION
CHARACTERISTICS FOR ELDERS
IN THAILAND**

Nattiya Wonglakorn

A large, faint watermark of the Suranaree University of Technology logo is centered on the page. The logo features a stylized figure standing on a pedestal, surrounded by a circular emblem with Thai script. The text 'มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี' (Mahavithayalai Technology Suranaree) is visible at the bottom of the emblem.

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Engineering in Transportation Engineering
Suranaree University of Technology**

Academic Year 2014

การวิเคราะห์แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อ. ดร.ศิริศล ศิริธร)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.วิวัฒน์วงศ์ รัตนวราห์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(ผศ. ดร.วุฒิชัย ชาติพัฒนานันท์)

กรรมการ

(ศ. ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนงค์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรม

(รศ.ร.อ.ดร.กนต์ธร ชำนิประศาสน์)

คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ณัฐญา วงละคร : การวิเคราะห์แรงจูงใจในการเดินทางของผู้สูงอายุในประเทศไทย

(ANALYSIS OF TOURISM MOTIVATION CHARACTERISTICS FOR ELDERS IN THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนวงศ์ รัตนวราห, 111 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในบริบทของประเทศไทยและจัดกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษานี้ได้สอบถามจากผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 750 คน โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้คือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง (Second-ordered Confirmatory factor analysis) ผลจากการพัฒนาโมเดลพบว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยโมเดลสามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้ดังนี้คือ คือ (1) แรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ซึ่งให้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 116.256 ที่องศาอิสระเท่ากับ 38 p-value เท่ากับ 0.0001 CFI เท่ากับ 0.981 TLI เท่ากับ 0.972 RMSEA เท่ากับ 0.052 และ SRMR เท่ากับ 0.025 ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (2) แรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง ซึ่งให้ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 325.351 ที่องศาอิสระเท่ากับ 71 p-value เท่ากับ 0.0001 CFI เท่ากับ 0.946 TLI เท่ากับ 0.931 RMSEA เท่ากับ 0.069 และ SRMR เท่ากับ 0.055 ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ ด้านงานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง และด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายความเป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุจะเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ พบว่า มีตัวแปรต้นที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาไว้ในสมการทำนาย 5 ตัวแปร และตัวทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกทางบวก สรุปได้ว่า เมื่อมีแรงจูงใจด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น ก็มีความเป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุจะเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้น ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษานี้ทำให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทราบถึงปัจจัยในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ วางแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดรายการทัวร์ของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้ อีกทั้งองค์กรภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปทำแบบแผนการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุได้อีกด้วย

สาขาวิชา วิศวกรรมขนส่ง _____

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่อนักศึกษา _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

NATTIYA WONGLAKORN : ANALYSIS OF TOURISM MOTIVATION
CHARACTERISTICS FOR ELDERS IN THAILAND. THESIS ADVISOR :
ASSOC. PROF. VATANAVONGS RATANAVARAHA, Ph.D., 111 PP.

ELDER/TRAVEL MOTIVATION/FACTOR ANALYSIS/TOURISM

This study aims to analyze the several factors related with the travel motivation of seniors or elderly people in Thailand and identifies the group variables related to the motivation of such trips. A total of 750 questionnaires were taken from the respondents which were elderly population, aged more than 60 years old. Data were analyzed using the Second-ordered Confirmatory Factor in order to determine push and pull factor that motivated them to travel. (1) The results of the analysis shows that push motivation including novelty and pursuit of knowledge, self-development and enhancement, and relaxation are significant with the value of chi-square is 116.256, 38 degrees of freedom, p -value=0.0001, CFI=0.981, TLI=0.972, RMSEA=0.052 and SRMR=0.025. (2) Also the results indicates pull motivation including natural and historic attractions, festival/events and shopping center, and travelling, security and climate are significant with the value of chi-square is 325.351, 71 degrees of freedom, p -value=0.0001, CFI=0.941, TLI=0.931, RMSEA=0.069 and SRMR=0.052. The researchers analyzed factors predicting the possibility of elder people traveling in the country using multiple regression analysis. The result of regression show that when motivation increases, it is possible that the elderly travel in the country. This study is useful for the tour operators who are engaged in the development of tourism industry so that they can boost the current tourism pace.

Likewise, the local sector as well as the government sector such as Tourism Authority of Thailand will be beneficated which helps to promote and plan the tourist attraction areas in future, esp. for elderly tourists.

School of Transportation Engineering Student's Signature_____

Academic Year 2014 Advisor's Signature_____

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคคล และกลุ่มบุคคลต่อไปนี้ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงานวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนวงศ์ รัตนวราห อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่เมตตาให้การอบรม สั่งสอน ชี้แนะ ช่วยเหลือในการทำการศึกษาวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการเขียน และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

อาจารย์กาญจน์กรอง สุอังคะ อาจารย์ ดร.ณัฐกรณ์ เจริญธรรม อาจารย์ ดร.ศิริศร ศิริธร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล ภูบุผาพันธ์ ที่กรุณาให้การแนะนำ สั่งสอนและให้คำปรึกษา

ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การอุปการะอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนส่งเสริมการศึกษา และให้กำลังใจเป็นอย่างดีเสมอมา และน้องๆ ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

ณัฐญา วงละคร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)	ก
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	6
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	9
2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจในการท่องเที่ยว	14
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)	18
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ขั้นตอนในการวิจัย	35
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	37
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	46
4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวชี้วัด	50
4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นลำดับที่สอง	53
5 สรุปผลและอภิปรายผล	
5.1 สรุปผลการวิจัย	74
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	75
รายการอ้างอิง	78
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ภายในประเทศของกลุ่มผู้สูงอายุ	81
ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	85
ภาคผนวก ค. ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (IOC)	87
ภาคผนวก ง. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันชั้นลำดับที่ 2 ของโมเดลการวัด ด้วยโปรแกรม MPlus 7.11	89
ประวัติผู้เขียน	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2503-2573.....11
2.2	การกระจายร้อยละของประชากรสูงอายุ ตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ.2543-2573.....12
2.3	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....31
3.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้จากการสุ่มแต่ละจังหวัดในภาคกลาง.....37
3.2	การออกแบบตัวบ่งชี้แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยและ จำนวนข้อคำถาม.....39
3.3	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....40
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ.....47
4.2	ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุกับความพร้อมหรือเหมาะสมที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ..48
4.3	รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่ผ่านมาของผู้สูงอายุ.....49
4.4	ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวกับผู้สูงอายุ.....49
4.5	ความสามารถในการดูแลตนเองระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว.....49
4.6	ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ด้าน แรงผลักดันในการเดินทาง.....50
4.7	ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ด้าน แรงดึงดูดในการเดินทาง.....52
4.8	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติตรวจสอบ ความสัมพันธ์ของตัวแปร.....55
4.9	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 ด้านแรงผลักดันของโมเดลการวัด แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ.....56
4.10	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติตรวจสอบ ความสัมพันธ์ของตัวแปร.....60
4.11	ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 1 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัดแรงจูงใจ ในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ.....61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ด้านแรงผลักดันของโมเดลการวัด แรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ (โมเดลปรับแก้).....	65
4.13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัดแรงงูใจ ในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ (โมเดลปรับแก้).....	69

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1	การคาดประมาณประชากรสูงอายุไทย พ.ศ. 2553 - 2583 (หน่วยเป็นพันคน).....	2
1.2	จำนวนประชากรผู้สูงอายุรายภาค ปี 2555 (หน่วยพันคน).....	2
2.1	วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	9
2.2	กิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	9
2.3	การกระจายร้อยละของประชากรสูงอายุ ตามกลุ่มอายุเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ.2553 กับ พ.ศ. 2573.....	13
2.4	ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้(observed variable) และตัวแปรใหม่(องค์ประกอบ).....	19
2.5	รูปแบบพื้นฐานของแบบจำลองการวิเคราะห์องค์ประกอบ.....	26
3.1	ขั้นตอนในการวิจัย.....	36
4.1	กรอบแนวคิดแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุใน ประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง.....	54
4.2	กรอบแนวคิดแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุใน ประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง.....	59
4.3	แบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุใน ประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง.....	68
4.4	แบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรง ดึงดูดในการเดินทาง.....	72

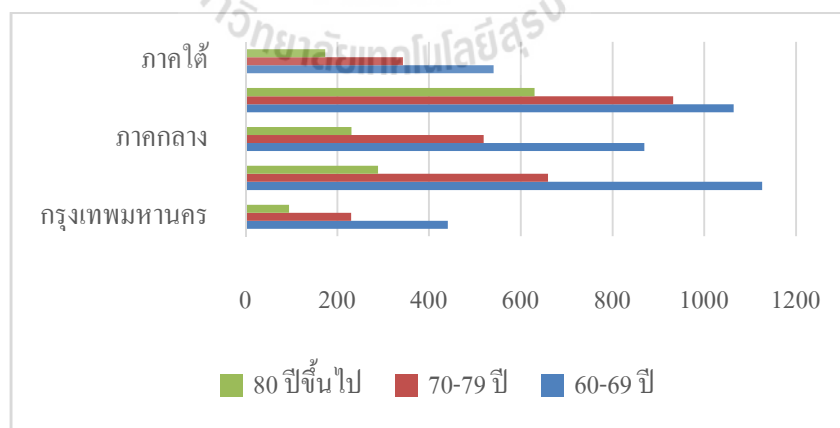
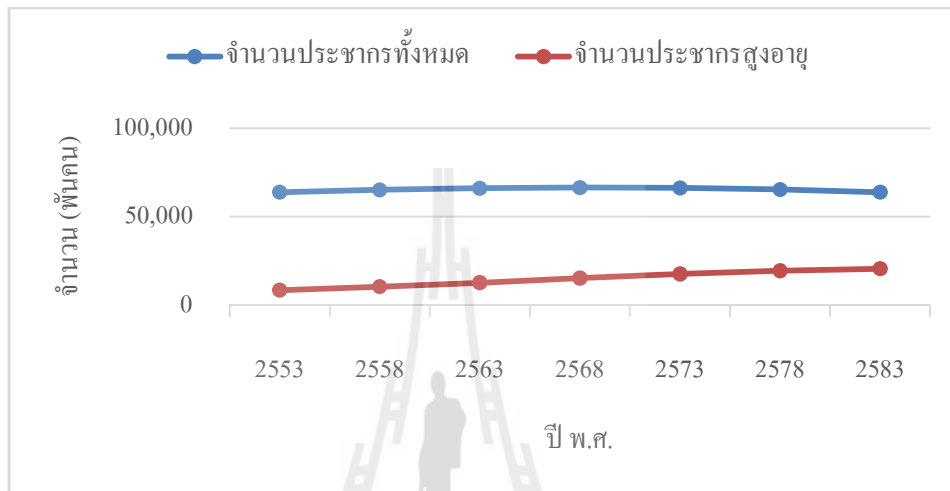
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประชากรโลก ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ในช่วงเวลา 80 ปี จากปี พ.ศ. 2493 ถึง 2573 จำนวนประชากรโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 2.5 พันล้านคน เป็น 8.1 พันล้านคน หรือเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัว โดยในช่วงเวลาดังกล่าวจำนวนประชากรในพื้นที่ต่างๆ ก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2553) การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรเกิดจากอัตราการเกิดและการตายของประชากรในแต่ละพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันมีแนวโน้มการเกิดน้อยกว่าการตาย จึงทำให้กลายเป็นสังคมที่มีวัยเด็กลดน้อยลง เนื่องจากจำนวนของประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างของประชากรได้เปลี่ยนแปลงเข้าไปสู่สังคมผู้สูงอายุ แนวโน้มและจำนวนประชากรของประเทศไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ดังแสดงในรูปที่ 1.1 การคาดประมาณประชากรสูงอายุไทย พ.ศ. 2553 - 2583 พบว่ามีสัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปีเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด ซึ่งประชากรผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครมีจำนวนน้อยที่สุด ดังแสดงในรูปที่ 1.2 (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ, 2556) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของอายุประชากร มีผลกระทบโดยตรงต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและสังคม มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวัตถุและเทคโนโลยี จึงทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย คนที่อยู่ในช่วงวัยหนุ่มสาว และวัยกลางคนจึงเดินทางจากภูมิลำเนาเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครเหลือเพียงประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ที่ภูมิลำเนา จึงทำให้จำนวนประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในแต่ละภูมิภาคมีจำนวนที่มากกว่าประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

จากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงลักษณะของประชากรดังกล่าว กลุ่มประชากรผู้สูงอายุกลายเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่มีบทบาทและความสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันรองรับ ซึ่งผู้สูงอายุบางส่วนยึดอาชุยนอกไปในช่วงหนึ่ง มักจะเป็นผู้สูงอายุที่ยังมีสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตในการประกอบกิจกรรมต่างๆ เป็นกิจกรรมประเภทสันทนาการ การท่องเที่ยว และการทำงานอดิเรก ซึ่ง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายในด้านการท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มากมายกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการหลักที่มีบทบาทสำคัญ ของประเทศไทย และเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจเกี่ยวเนื่องต่าง ๆ มากมาย อาทิ โรงแรมและ ที่พัก ภัตตาคารร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และการคมนาคมขนส่ง เป็นต้น ในปี พ.ศ.2555 ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.98 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2554 ที่มีจำนวน นักท่องเที่ยว 19,230,000 คน ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางไป ท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ปี พ.ศ.2555-2559 ได้ กล่าวถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคือ นักท่องเที่ยวมี แนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวตามความสนใจ (Special Interest Tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม และนิทรรศการ (MICE) และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวเนื่องจากนักท่องเที่ยวมี แนวโน้มต้องการที่จะเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ที่แตกต่างในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง และ ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ด้วยกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากความเคร่งเครียด จากการทำงานและเคร่งเครียดในด้านอื่นๆ รวมถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เร่งรีบและแออัด ประกอบกับสภาพอากาศที่มีมลภาวะสูงขึ้น เช่น ควันเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ไอเสียจากยาน ยนต์ ฝุ่นละอองหรือมลพิษทางอากาศอื่นๆ ทำให้โอกาสที่จะได้รับอากาศบริสุทธิ์จากธรรมชาติที่ แท้จริงและการพักผ่อนอย่างเต็มที่ที่มีน้อยลงทุกขณะ อีกทั้งยังเกิดโรคภัยร้ายแรงมากขึ้น เช่น โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน โรคไขมันอุดตันเส้นเลือด และโรคหัวใจ เป็นต้น แม้ว่าสัดส่วนความ ต้องการการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมมีมากขึ้นก็ตาม กลับพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ต้องการการท่องเที่ยวลักษณะนี้ กลับเป็นกลุ่มของผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวมีความ ต้องการการท่องเที่ยวที่ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพและสามารถพึ่งพาตัวเองได้

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุเป็น วัยที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และเป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถในการใช้จ่ายสำหรับการ ท่องเที่ยวได้ เนื่องจากมีเงินออมและมีเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว แต่จากลักษณะทางกายภาพของ ผู้สูงอายุจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องมากกว่า อาทิ รูปแบบของสถานที่ท่องเที่ยว รถรับส่งที่ใช้ในการเดินทาง ห้องสุขา ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก และ สถานพยาบาลใกล้เคียง เป็นต้น ซึ่งจากลักษณะทางกายภาพดังกล่าว ทำให้ผู้สูงอายุต้องคิดและวางแผน การท่องเที่ยวของตนเองเป็นอย่างดีก่อนเดินทาง และมีผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งเลือกที่จะไม่เดินทาง ออกไปเที่ยว ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงทำการศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพื่อ

วิเคราะห์หาปัจจัยที่เป็นแรงดึงดูดและปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการวิจัยนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
2. เพื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ทำการศึกษาผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย
2. การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศ และมีรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือศิลปวัฒนธรรม และงานเทศกาล/แหล่งช้อปปิ้งเท่านั้น

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในประเทศไทย
การท่องเที่ยว หมายถึง การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวภายในประเทศ และมีรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือศิลปวัฒนธรรม และงานเทศกาล/แหล่งช้อปปิ้ง

แรงจูงใจในการเดินทาง หมายถึง แรงจูงใจด้านแรงผลักดันและแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง

แรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทาง หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการเดินทางที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกระตุ้นให้มีความต้องการที่จะเดินทาง

แรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงดึงดูดให้เกิดความต้องการเดินทางที่เกิดจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่งเสริมหรือดึงดูดให้มีความต้องการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแรงจูงใจและทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
2. ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ทราบถึงปัจจัยในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพื่อวางแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดรายการทัวร์ของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมและสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้

3. องค์การภาครัฐ อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปทำแบบแผนการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุได้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากกิจกรงานประจำ การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของคนจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อน หรือหาความรู้ ซึ่งครอบคลุมถึงการเดินทางเพื่อธุรกิจตราบที่ผู้เดินทางยังมิได้ตั้งหลักแหล่งถาวร และมิได้รับรายได้เพื่อยังชีพจากเจ้าของถิ่นปลายทางโดยการท่องเที่ยวยังเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นการชั่วคราว โดยมีได้ประกอบอาชีพ (เบญจมาศ อุทกศิริ, 2549)

การท่องเที่ยว หมายถึง กิจกรรมการเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ซึ่งนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงปลายทางจะต้องประกอบด้วยปัจจัยสามประการเป็นอย่างน้อย คือ การเดินทาง การพักค้างแรมและการกินอาหารนอกบ้าน (นิสา ชัชกุล, 2542) ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับการเดินทาง ถ้าหากว่าไม่มีการเดินทางเกิดขึ้นกิจกรรมการท่องเที่ยวก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ มีผู้เชี่ยวชาญให้นิยามของการท่องเที่ยวไว้เป็นจำนวนมาก เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ที่ได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี เมื่อปี พ.ศ.2506 ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การเดินทางที่จัดเป็นการท่องเที่ยวจะต้องมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ โดยมีได้ถูกบังคับหรือเพื่อรับสินจ้าง
- เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตาม ที่ไม่ใช่เพื่อไปประกอบอาชีพหรือไปอยู่ประจำ อาจจะเป็นเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการศึกษา (ระยะสั้น) เพื่อการกีฬาและความบันเทิง เป็นต้น (กุลวดี ละม้ายเงิน, 2552)

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมการเดินทางที่เกิดขึ้น เพื่อการพักผ่อนหรือหาความรู้ มิได้เป็นการเดินทางที่ถูกบังคับ แต่เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ

2.1.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวจะประสบความสำเร็จได้นั้น แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ หรือที่เรียกกันว่า 5As ได้แก่

1. ความดึงดูดใจ (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัว อันมีสาเหตุมาจากมีความงามตามธรรมชาติ เช่น ชายหาดขาว แนวปะการังที่มีสีสันสวยงาม รวมทั้งปลานานาชนิดต่างๆ ป่าที่มีพันธุ์ไม้นานาชนิด หรือความงดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ทในหุบเขา

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง การที่จะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและใกล้ชิด ถึงแม้แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง นักท่องเที่ยวจะไม่เดินทางไปเที่ยวชม หน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างการคมนาคมที่สะดวกสบาย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับ คือ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ระบบการสื่อสารต่างๆ

4. ที่พัก (Accommodation) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวนั้น สิ่งที่นักท่องเที่ยวมีความต้องการคือ ที่พักแรม เนื่องจากในการเดินทางไปท่องเที่ยวนั้นบางครั้งอาจมีการนอนพักค้างภายในแหล่งท่องเที่ยวเที่ยว เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวควรมีการจัดบริการ ที่พักแรมภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วย

5. กิจกรรม (Activity) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเดินป่าการล่องแก่ง การพายเรือ หรือกิจกรรมการร่ำรำ การจัดงานรื่นเริง การบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น (กุลวดี ละม้ายจีน, 2552)

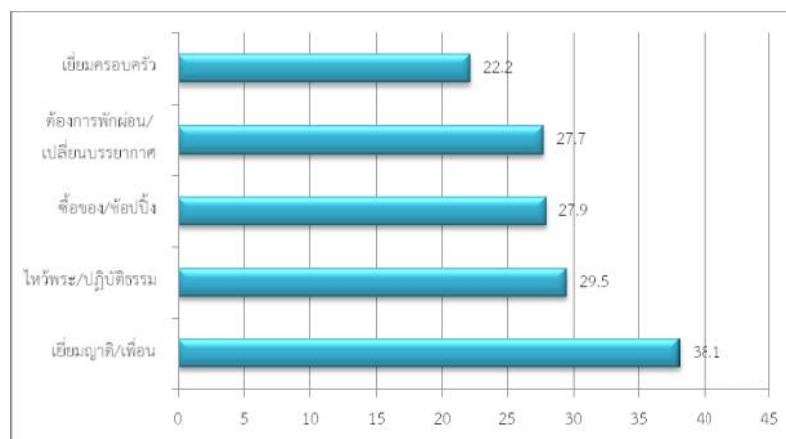
2.1.3 การท่องเที่ยวในประเทศไทย

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศ สำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมามีถือว่าเป็นกำลังขับเคลื่อนที่มีบทบาทชัดเจน เป็นส่วนกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้ และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องมากมาย ดังนั้นภาครัฐจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จาก

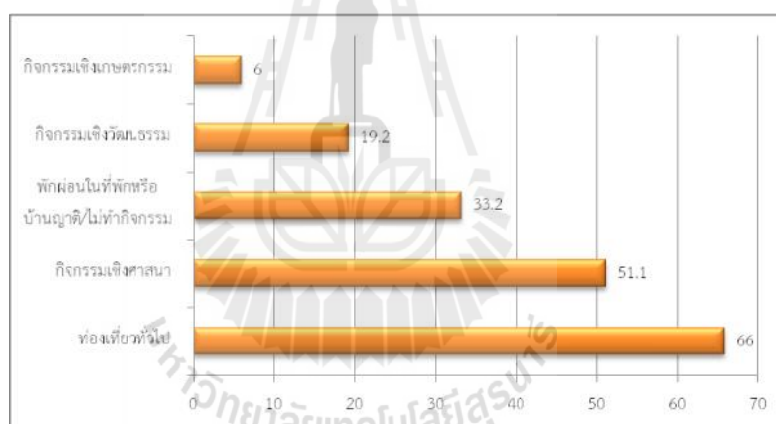
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พุทธศักราช 2555-2559 ที่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว และการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพ การแข่งขัน สร้างรายได้และกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน และทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุกปี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ในปีพุทธศักราช 2555 มีชาวต่างชาติจำนวน 22,353,903 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยวรวม 983,928 ล้านบาท และกลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทย ในปีพุทธศักราช 2555 มีคนไทยเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.8 ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวมากกว่า 550,000 ล้านบาท (กรมการท่องเที่ยว, 2556)

ปัจจุบันความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยมีความหลากหลายและซับซ้อน การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งผลให้คนไทยสามารถศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งข้อมูลการเดินทางได้ง่ายขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนไทยมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไปตามความพร้อมและความต้องการของแต่ละบุคคล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนพยายามที่จะเข้าถึงพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการติดตามความเคลื่อนไหวสถานการณ์ และแนวโน้มของการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง จึงมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวที่ผ่านมา กิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทาง การจัดการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ รวมทั้งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทำให้ทราบถึงข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยว อาทิ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว และกิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว แสดงดังแผนภูมิที่ 2.1 และ 2.2 ตามลำดับ เพื่อให้ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจต่างๆ ในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานสถิติและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

รูปที่ 2.1 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

รูปที่ 2.2 กิจกรรมที่ทำระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.2.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

ในการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ในประเทศไทย กำหนดให้ผู้สูงอายุ เป็นผู้ที่มิสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2553) และแบ่งผู้สูงอายุเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี) ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) และผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป) (สมยศ วัฒนกมลชัย & เขียวลักษณ์ ยิ้มอ่อน, 2553) เช่นเดียวกับ รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว (2527:13

อ้างอิงใน จารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์, 2535 : 17-18 อ้างใน) ได้ให้ข้อพิจารณาการเป็นผู้สูงอายุไว้ 2 ประเด็น คือ

1. กำหนดโดยการเวลาหรือตัดสินโดยอายุ เช่น ในประเทศไทยถือว่าผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ

2. เกิดขึ้นตามความเป็นจริงหรือตามสภาพที่พบเห็น โดยพิจารณาจากความเสื่อมโทรมของสังขารและสภาพอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล เนื่องจากผู้ที่มีอายุเท่ากันอาจจะมีสภาพร่างกายและจิตใจที่แตกต่างกัน และผู้ที่มีอายุที่แตกต่างกันอาจจะมีสภาพที่ใกล้เคียงกันได้ เช่น ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปี บางคนมีสุขภาพที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่บางคนมีอายุไม่ถึง 60 ปีกลับมีสภาพร่างกายทรุดโทรม ต้องประสบปัญหาในการดำรงชีวิตมากมาย จนกระทั่งไม่สามารถปรับตัวรับสถานการณ์ได้ บุคคลจำพวกหลังนี้จึงถือว่าเป็นผู้สูงอายุมากกว่าบุคคลจำพวกแรก

ศิตางค์ เหลียวรุ่งเรือง (2553) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุนั้น มีทั้งทางร่างกาย (Physical Aging) และจิตใจ (Psychological Aging) โดยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ได้แก่ สภาพร่างกายจะค่อยๆ เสื่อมลงไป การทำงานของอวัยวะไม่ปกติ ร่างกายอ่อนแอ เกิดการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ในสมอง ความรู้สึกช้าเกิดการเปลี่ยนแปลงของต่อมต่างๆ เช่น ต่อมเหงื่อ ทำให้ผิวหนังแห้งและแตก เกิดอาการคัน ระบบย่อยและการขับถ่ายเสื่อมลง จากการที่ผู้สูงอายุกินอาหารไม่ละเอียด เพราะความเสื่อมของฟัน เกิดอาการจุกเสียด การดูดซึมและการขับถ่ายไม่ดีนัก เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการหายใจ มีอาการลิ้นหิวใจแข็ง เกิดโรคหัวใจได้ง่าย เกิดการแทรกซ้อน ภายหลังการเจ็บป่วย โดยเฉพาะผู้ที่เจ็บป่วยนานๆ จะเกิดอาการตามบริเวณข้อ ตะโพก มือและไหล่หรือเกิดอาการอักเสบของหลอดเลือดและเกิดการอุดตันในทางเดินอาหาร ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ ในผู้สูงอายุระบบการทำงานของประสาทและสมองเสื่อมประสิทธิภาพลง ไม่ค่อยปรับให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและอารมณ์หลายประการ โดยการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจของผู้สูงอายุที่พบ คือ มีการรับรู้ต่อสิ่งใหม่ได้ยาก เพราะความสามารถในการจำลดถอยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เป็นกลไกเกี่ยวเนื่องกับการสนองตอบความต้องการของจิตใจต่อการเปลี่ยนแปลง สถานภาพทางสังคม มีการสร้างวิถีดำเนินชีวิตของตนเอง เพราะการมีอายุมากขึ้นก็คือ การเดินเข้าสู่ความตาย การยอมรับต่อสภาวะดังกล่าวของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุพัฒนาวิถีดำเนินชีวิตให้กับตนเองเป็นโลกใหม่ของวัยสูงอายุ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามเหตุผลและความพึงพอใจของแต่ละบุคคล มีความสนใจต่อสิ่งแวดลอมเฉพาะสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ และตรงกับความสนใจของตนเองเท่านั้น โดยมีอารมณ์เป็นพื้นฐาน มีอาการเหงาหรือว่าเหวทำให้ขาดความสนใจที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

และสิ่งแวดล้อม อาจพบการเจ็บป่วยทางร่างกายร่วมด้วยได้ เช่น มีอาการปวดท้องกลืนอาหารไม่ได้ โดยตรวจหาสาเหตุไม่ได้มีความวิตกกังวล ซึ่งเป็นผลมาจากความไม่แน่ใจในการปรับตัว ทำให้เกิดความกลัวและวิตกกังวล มีอาการย้ำคิดย้ำทำ ขาดความมั่นใจ เป็นผลทำให้เกิด ใจสั่นและมีโรคทางกายตามมาได้ มีอาการซึมเศร้า ซึ่งพบได้มากในผู้สูงอายุที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัวมาก่อนซึ่งกลุ่มอาการผิดปกติทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละคน สูญเสียความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เนื่องจากลักษณะของสังคมปัจจุบันมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากกว่าครอบครัวขยาย ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ซึ่งเป็นผู้สูงอายุกับบุตรหลานของตนลดลง บทบาททางด้านการให้คำปรึกษาดูแลและสั่งสอนจึงน้อยลงทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวเกิดความว้าเหว่และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าน้อยลง

2.2.1 แนวโน้มของผู้สูงอายุ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้พัฒนาความก้าวหน้าทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนมีอายุยืนมากขึ้น เห็นได้จากการศึกษาขนาดและแนวโน้มของผู้สูงอายุในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2503 ถึง พ.ศ.2573 พบว่า มีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงดังตารางที่ 2.1 ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันว่าประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงวัยแล้ว (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2555)

ตารางที่ 2.1 ขนาดและแนวโน้มของประชากรสูงอายุ ปี พ.ศ.2503-2573

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรรวม	จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป	ร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป
2503	26,257,916.00	1,506,000.00	5.4
2513	34,397,371.00	1,680,900.00	4.9
2523	44,824,540.00	2,912,000.00	6.3
2533	54,509,500.00	4,014,000.00	7.4
2543	60,916,441.00	5,792,970.00	9.5
2553	67,313,000.00	8,011,000.00	11.9
2563	70,100,000.00	12,272,000.00	17.5
2573	70,629,000.00	17,763,000.00	25.1

ที่มา : ข้อมูลปี พ.ศ.2503-2543 คำนวณจากสำมะโนประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2503-2533

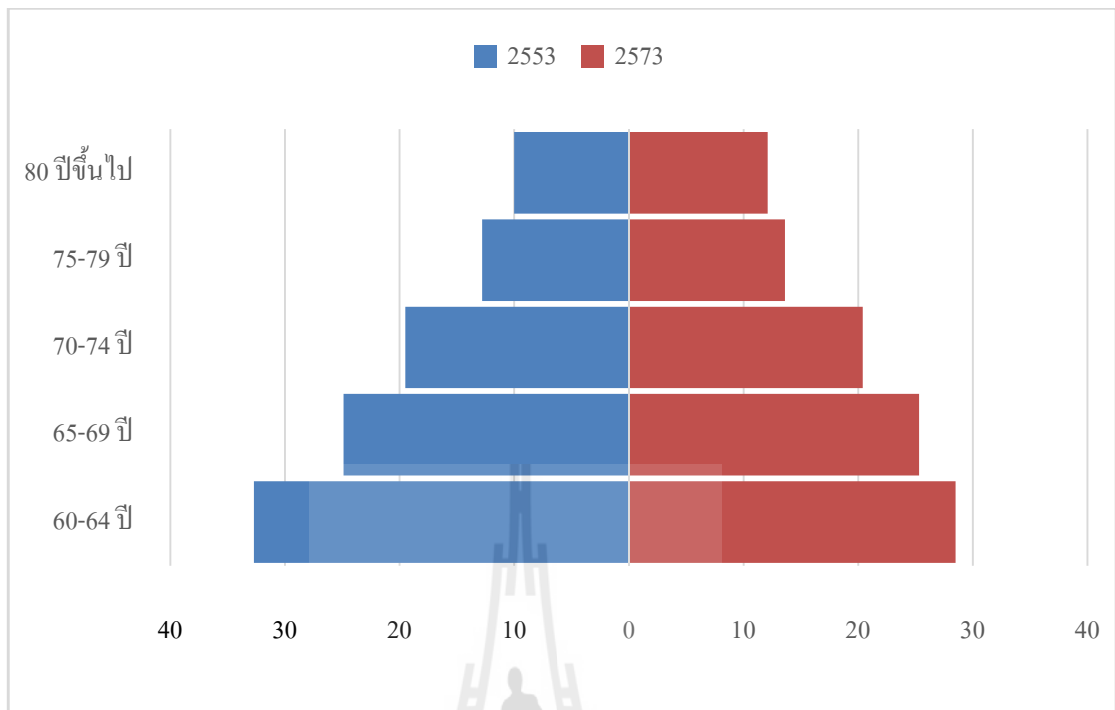
สำนักงานสถิติแห่งชาติข้อมูลปี 2553-2573 การคาดประมาณประชากรของไทย 2543-2573 (ข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ปานกลาง) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของประชากรสูงอายุระหว่างปี พ.ศ.2543-2573 ดังสถิติที่นำเสนอในตารางที่ 2.2 แสดงว่าทุกๆ ช่วง 10 ปีของการศึกษา พบว่า สัดส่วนของประชากรสูงอายุวัยต้น ในกลุ่มอายุ 60-64 ปี และกลุ่มอายุ 65-69 ปี มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ และมีแนวโน้มที่จะลดลงเล็กน้อย แต่สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางที่มีอายุระหว่าง 70-79 ปีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้น และประชากรสูงอายุกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนคือผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป)

ตารางที่ 2.2 การกระจายร้อยละของประชากรสูงอายุ ตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ.2543-2573

กลุ่มอายุ	2543	2553	2563	2573
60-64 ปี	34	32.7	34.4	28.5
65-69 ปี	26.4	24.9	25.5	25.3
70-74 ปี	18.6	19.5	17.5	20.4
75-79 ปี	10.8	12.8	11.6	13.6
80 ปีขึ้นไป	10.1	10	11	12.1
รวม	100	100	100	100

ที่มา : จำนวนจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย 2543-2573 (ข้อสมมติภาวะเจริญพันธุ์ปานกลาง) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550

ร่วมกับบุคคลกลุ่มต่างๆ ในสังคม จึงส่งผลให้บุคคลทุกวัยจำเป็นต้องมีกิจกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการในการใช้ชีวิต สำหรับกิจกรรมด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุ มีแนวคิดที่สรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้สูงอายุยังมีความต้องการทางสังคมและทางจิตวิทยาที่จะเป็นผู้มีความกระฉับกระเฉง กระตือรือร้นและต้องการจะคงการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้เหมือนอยู่ในวัยกลางคนมากที่สุด

2. แนวคิดเรื่องการสนองความต้องการของผู้สูงอายุ โดยใช้ทฤษฎีของมาสโลว์ที่ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์จากขั้นพื้นฐานความต้องการต่ำสุดไปถึงขั้นสูงสุด

3. แนวคิดเรื่องการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้สูงอายุจากการเสื่อมตามวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับความพึงพอใจในการช่วงเหลือตนเองและพึ่งพาผู้อื่นให้น้อยที่สุด

4. แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่ต้องได้รับโอกาสเข้าทำงานและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถและความต้องการของตน เนื่องจากผู้สูงอายุมีความสามารถและประสบการณ์สูง

จากแนวคิดต่างๆ ที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุเพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพกาย จิต สังคมที่ดี เกี่ยวกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสังคม เช่น การเข้าร่วมชมรมต่างๆ การท่องเที่ยว เป็นต้น (ปรารธนา, 2553)

2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

การตัดสินใจท่องเที่ยวหรือการซื้อบริการ เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ต้องมีสาเหตุให้เกิด ซึ่งการเกิดขึ้นนั้นจะต้องมีสิ่งจูงใจหรือแรงจูงใจที่เป็นพฤติกรรมเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงความหมายและลักษณะของแรงจูงใจก่อน

เบญจมาศ ตาจิตร (2552) กล่าวว่า ใจว่า แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง ความต้องการที่ได้รับการกระตุ้น ของบุคคลหนึ่งที่ต้องการแสวงหาความพอใจด้วยพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย และแรงกระตุ้น (Dirve) เป็นตัวที่เกิดการกระตุ้นอย่างรุนแรงเพื่อจะได้เกิดการตอบสนองที่พอใจ

เจนจิรา บรรจงนิกร (2554) กล่าวว่า ใจว่า แรงจูงใจหมายถึงสภาวะใดๆ ที่กระตุ้น หรือปลุกเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยมีจุดมุ่งหมายต่างๆ และดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งแต่ละคนจะมีแรงจูงใจต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การเรียนรู้ ตลอดจนทัศนคติ

Abraham H. Maslow (อ้างในฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2542 : 36-39, อ้างใน (ฉันทิช วรรณถนอม, 2544)) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Motivation) ว่ามาจากข้อสมมุติฐานดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่สิ้นสุด ถ้าความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ โดยไม่มีที่สิ้นสุดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการของมนุษย์มีการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะถูกเรียกร้องให้ตอบสนองทันที

3. มนุษย์จะแสวงหาความต้องการที่สำคัญที่สุด หรือมากกว่าก่อน และจะสนใจความต้องการที่มีความสำคัญรองลงมาในลำดับต่อไป

ลำดับความต้องการพื้นฐาน (Basic needs) ตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ มี 5 ขั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ร่างกายจะต้องได้รับการตอบสนองภายในช่วงระยะเวลาสั้นๆ และสม่ำเสมอ ถ้าร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้วชีวิตก็ดำรงอยู่ไม่ได้ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ อาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ มีความปรารถนาที่จะได้รับความคุ้มครองจากอันตรายต่างๆ ที่จะมีต่อร่างกาย เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม ฯลฯ มนุษย์ปรารถนาที่จะอยู่ในสังคมที่เป็นระเบียบ และสามารถคาดหมายได้ ความต้องการความปลอดภัยหมายถึง ความรู้ของแต่ละบุคคล ข้อจำกัดหรือขอบเขตพฤติกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคม

3. ความต้องการทางสังคม (Love and Belonging Needs) เมื่อความต้องการสองประการแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการที่อยู่ในระดับสูงกว่าจะเข้าครอบงำพฤติกรรมของบุคคลนั้น ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อนร่วมงาน ความต้องการขั้นพื้นฐานขั้นนี้ของบุคคลเป็นความต้องการที่จะให้บุคคลหรือเพื่อนร่วมงานยอมรับในความสำคัญของตน

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem Needs) ความต้องการอยากเด่นในสังคมรวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และรวมถึงความต้องการที่จะมีฐานะเด่น เป็นที่ยอมรับของคนทั้งหลาย การมีตำแหน่งในองค์กร หรือการที่สามารถเข้าใกล้ชีวิตบุคคลสำคัญ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) ความต้องการพิเศษที่บุคคลธรรมดาอยากจะเป็น นึกอยากจะได้แต่ไม่สามารถหาได้ การที่บุคคลได้

บรรลู่ถึงความต้องการในขั้นนี้ ก็ได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความคิดที่อยากจะเป็น นายกรัฐมนตรี หรือนักกีฬาที่มีความสามารถ ได้รับการยกย่องจากบุคคลทั่วไป แต่ละคนย่อมมีความรู้สึกรักใคร่ที่แตกต่างกันได้

นอกจากความต้องการ 5 ขั้นที่กล่าวมาแล้ว มาสโลว์ยังได้เพิ่มความต้องการ ซึ่งมี ความสำคัญต่อภาวะจิตใจมาอีก 2 ขั้น คือ

1. ความต้องการที่จะได้ทราบ และเกิดความเข้าใจ ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรม แสวงหาคำตอบ เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น

2. ความต้องการความสวยงาม ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมแสวงหา สร้างสรรค์ และ อนุรักษ์สิ่งสวยงาม ชื่นชมสิ่งสวยงามทั้งที่เป็นธรรมชาติ และศิลปะตามรสนิยมของตน

จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ดังกล่าว ได้กำหนดลักษณะของสิ่งที่กระตุ้น ทำให้เกิดการท่องเที่ยวออกเป็น 7 ประการ คือ

1. การท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ทดแทนความต้องการที่ขาดหายไป
2. สถานที่ท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจให้เกิดแรงกระตุ้นในการท่องเที่ยว
3. ภาพลักษณ์ ทักษะคตินักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวเป็นสิ่งกระตุ้น
4. ข้อมูลข่าวสาร สื่อประเภทต่างๆ เป็นสิ่งกระตุ้นการท่องเที่ยว
5. วัตถุประสงค์ในการเดินทางเป็นสิ่งกระตุ้นการท่องเที่ยว
6. ประสบการณ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งกระตุ้นในการท่องเที่ยว
7. สิ่งกระตุ้นเป็นสิ่งที่มีความหมายและกำหนดรูปแบบด้วยตัวของมันเอง

จึงกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ใช้ตอบสนองความต้องการ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมือนกัน อาจตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันได้

สิ่งกระตุ้นทางการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งต่างๆ อันเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวเกิดความ สนใจต้องการที่จะเดินทางหรือวางรูปแบบที่ใช้เพื่อการท่องเที่ยว หรือเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบ พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้มีความแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งกระตุ้นที่เกิดภายในของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งกระตุ้นทางด้านจิตใจ ทางด้านร่างกาย ทักษะคติ ความรู้สึก เป็นต้น

2. สิ่งกระตุ้นที่เกิดจากภายนอก เช่น การให้บริการการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว เป็นต้น

สุริรัตน์ เตชะทวิวรรณ (2545) กล่าวว่า แรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้น ให้คนเดินทางเป็น สิ่งสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวว่าเดินทางเพื่ออะไร และคาดหวังจะได้รับ

ผลิตภัณฑ์รูปแบบใด เมื่อนำทฤษฎีทางจิตวิทยาและสังคมวิทยามาประยุกต์กับการท่องเที่ยว แรงจูงใจที่ทำให้คนเดินทางอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยผลัก (Push Factor) หมายถึงความรู้สึก ความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกระตุ้นให้คนมีความต้องการที่จะเดินทาง และคนจะมีพฤติกรรมแสดงออกอาการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ดังนั้น ความต้องการที่แตกต่างกันของนักท่องเที่ยวแต่ละคน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของนักท่องเที่ยว ดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียด และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความบันเทิง ซึ่งเป็นการตอบสนองทางกาย

1.2 นักท่องเที่ยวบางคนเดินทางท่องเที่ยวเพื่อไต่บันได เห็น ได้ลองสิ่งแปลกใหม่ของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่มีคุณภาพเยี่ยม เพื่อสะสมประสบการณ์ที่เสริมสร้างความเชื่อมั่นและศักดิ์ศรีของตน

1.3 นักท่องเที่ยวบางคนนิยมเดินทางสำรวจท้องถิ่นต่างๆ ด้วยตนเอง ไม่สนใจว่าท้องถิ่นนั้นจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอยู่ใกล้เมืองหรือไม่ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะเรียนรู้หรือพยายามทำความรู้จัก เข้าใจวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นนั้น และมักจดจำหรือบันทึกประสบการณ์และความสำเร็จของตน

2. ปัจจัยดึง (Pull Factor) หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่ภายนอกตัวบุคคล ซึ่งส่งเสริมหรือดึงดูดให้คนเดินทางไปในที่ต่างๆ ได้แก่

2.1 นักท่องเที่ยวต้องการพาหนะเดินทาง ที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารที่ปลอดภัยและสะอาด ผู้ให้บริการที่จริงใจ ข้อมูลต่างๆ ที่ถูกต้องจะทำให้นักท่องเที่ยวปลอดภัยและมั่นคง

2.2 นักท่องเที่ยวคาดหวังว่าจะให้ผู้บริการทักทายหรือให้ความสำคัญกับการปรากฏตัวของตนอยู่เสมอ และคาดหวังว่าให้ผู้บริการจดจำชื่อ นามสกุล ข้อมูลส่วนตัวของตนได้อย่างถูกต้อง เพราะเป็นการยอมรับและนับถือของสังคมนั้นๆ

2.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประเทศใดที่มีสภาพทางเศรษฐกิจที่ดีเยี่ยม เอื้ออำนวยให้คนในประเทศนั้นมีอำนาจในการซื้อสูง และมีโอกาสในการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ได้มาก

2.4 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ นักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ข้อคิดทางพฤติกรรมมนุษย์ไว้ว่า คนมักแสวงหาสิ่งที่ตนไม่มี หรือแสวงหาสิ่งที่แตกต่างไปเพื่อชดเชยสิ่งที่ตนไม่มี จากหลักจิตวิทยานี้กล่าวได้ว่า ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างไปจากประเทศของตนสามารถดึงดูดให้คนเดินทางได้ และข้อคิดดังกล่าวอาจนำมาประยุกต์ได้กับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัย

ทางภูมิศาสตร์ได้ นักท่องเที่ยวจะนิยมเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันจากประเทศของตน เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป หรือเพื่อหาสัณฐานในสิ่งที่ตนไม่มี

2.5 ปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และบรรทัดฐานของสังคมใดสังคมหนึ่ง กำหนดค่านิยมในการเดินทางของคนในสังคมนั้น ในขณะที่เดียวกันวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี งานเทศกาล ประวัติศาสตร์ สามารถดึงดูดคนในสังคมให้เข้ามาท่องเที่ยวได้เช่นกัน

2.6 ปัจจัยทางการเมือง ประเทศใดที่มีสภาพการณ์ที่มั่นคง ย่อมเอื้ออำนวยให้คนในประเทศอื่นเดินทางมายังประเทศตนได้ และในขณะเดียวกันนโยบายของรัฐบาลอาจขึ้น หรือส่งเสริมให้คนเดินทางไปประเทศอื่นได้เช่นกัน

2.7 ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารการคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยยิ่งขึ้น นอกจากความล้ำหน้าทางเทคโนโลยีของบางประเทศที่สามารถเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้

Sangpikul (2008) ได้ศึกษาแรงจูงใจของการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยแยกการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกิดจากปัจจัยหลัก คือ ความแปลกใหม่ และการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพของตนเอง และพักผ่อน/ผ่อนคลาย ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกิดจากปัจจัยดึงดูด คือ การเตรียมตัวเดินทาง/สิ่งอำนวยความสะดวก วัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์ ห้างสรรพสินค้า/การพักผ่อนหย่อนใจ และความปลอดภัย/การรักษาความสะอาด

Jang and Wu (2006) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจของผู้สูงอายุชาวไต้หวันในการเดินทาง โดยแยกการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกิดจากปัจจัยหลัก คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของตนเอง การเชื่อมั่นในตนเอง การแสวงหาความรู้ การพักผ่อน และการเข้าสังคม ส่วนการวิเคราะห์องค์ประกอบที่เกิดจากปัจจัยดึงดูด คือ ความสะอาด/ความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก/ค่าใช้จ่าย และความเป็นธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

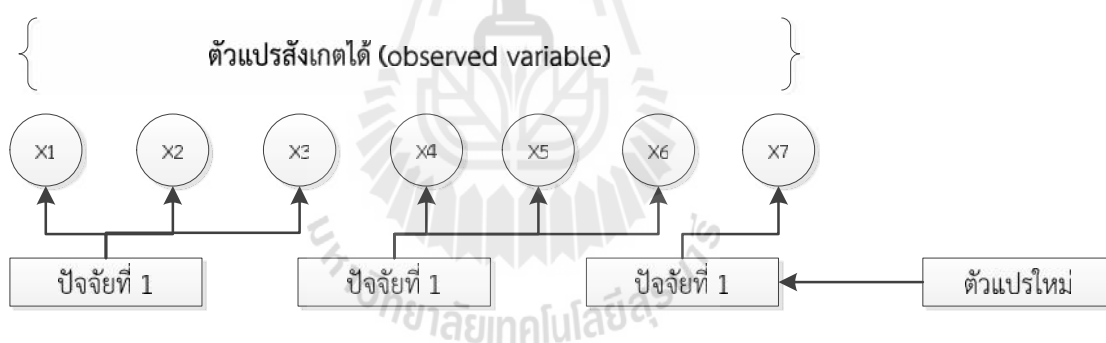
2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กัลยา วานิชย์ปัญญา (2550) การวิเคราะห์ปัจจัย เป็นเทคนิคการแบ่งกลุ่มตัวแปร หรือรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มเดียวกัน ตัวแปรที่ไม่สัมพันธ์กันจะอยู่ต่างกลุ่มกัน โดยที่ 1 กลุ่มจะเรียกว่า 1 ปัจจัย โดยที่ตัวแปรที่อยู่ในปัจจัย หรือกลุ่มเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กัน

ในทิศทางบวก หรือลบก็ได้ ดังนั้น เทคนิคนี้จะไม่มีการแบ่งว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรตาม หรือตัวแปรใดเป็นตัวแปรอิสระ

(สุชาติ, 2540) การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว (Multivariate statistical technique) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่สังเกตหรือที่วัดได้ ซึ่งใช้ได้แทบทุกวงการวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นทางสังคมศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์

ยุทธ ไกรวรรณ (2556) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติที่มุ่งลดจำนวนตัวแปรที่มีอยู่จำนวนมาก ซึ่งตัวแปรบางตัวอาจมีคุณสมบัติในการอธิบายลักษณะของข้อมูลเหมือนกันได้ ส่วนตัวแปรที่ไม่อาจจัดเข้ากลุ่มใดๆ อาจจะถูกตัดทิ้งไป หรือตัวแปรบางตัวแปรที่มีลักษณะหรือมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกันจะถูกจัดรวมเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มเดียวกัน เรียกตัวแปรที่จัดเข้ากลุ่มว่า องค์ประกอบหรือปัจจัย (factor) การรวมกลุ่มของตัวแปรว่าจัดเป็นกลุ่มได้ก็กลุ่มหรือปัจจัย การวิเคราะห์จะดูที่ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ซึ่งอาจสัมพันธ์กันในทางบวกหรือลบก็ได้

รูปที่ 2.4 ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) และตัวแปรใหม่ (องค์ประกอบ)

จากรูปที่ 2.4 ตัวแปรเดิมที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) มีความสัมพันธ์กันเป็นตัวแปรใหม่หรือเป็นองค์ประกอบ โดยที่องค์ประกอบเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (linear combination) ของตัวแปรเดิมจะนำรายละเอียดของตัวแปรเดิมมาไว้ที่ตัวแปรใหม่ให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นการจัดกลุ่มตัวแปรที่มีคุณสมบัติเหมือนกันให้อยู่ในกลุ่มปัจจัยเดียวกัน ซึ่งวิธีนี้ไม่มีการแบ่งว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรตาม หรือตัวแปรใดเป็นตัวแปรอิสระ

2.4.2 วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2.4.2.1 เพื่อศึกษาว่าตัวประกอบรวมสามารถอธิบายความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างตัวแปรต่างๆ โดยที่จำนวนตัวประกอบรวมที่หาได้มีจำนวนน้อยกว่า และจำนวนตัวแปรนั้นมีตัวประกอบรวมอะไรบ้าง

2.4.2.2 เพื่อต้องการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างของตัวประกอบว่าตัวประกอบแต่ละตัว ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง และตัวแปรแต่ละตัวควรมีน้ำหนักหรืออัตราความสัมพันธ์กับตัวประกอบมากน้อยเพียงใด ตรงกับที่คาดคะเนไว้หรือไม่ หรือเพื่อต้องการทดสอบว่าตัวประกอบนี้ตรงกับโมเดลหรือทฤษฎีที่มีอยู่หรือไม่ (จำเริญ จิตรหลัง, 2550)

2.4.3 ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีดังนี้ (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2546)

1. ลดจำนวนตัวแปรที่มีหลายตัวแปรให้เหลือจำนวนตัวแปรที่น้อยลง และเป็นตัวแปรที่มีความชัดเจนสำหรับการกำหนดข้อวิจัย
2. ตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของเครื่องมือและแบบประเมิน
3. ขจัดปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) ซึ่งหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน
4. กำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรองค์ประกอบที่ใช้เป็นมาตรวัดหรือมาตรประเมิน เช่น การกำหนดน้ำหนักความสำคัญของดัชนีรวม (Composite indicators)

2.4.4 ชนิดของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบแบ่งเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) คือการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้แนวคิดหรือสนับสนุนเรื่องนั้นๆ มาก่อน การวิเคราะห์จึงเป็นการสร้างตัวแปรใหม่หรือองค์ประกอบใหม่ขึ้นมาภายใต้ตัวแปรที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อวิเคราะห์เสร็จจะทำให้ได้ปัจจัยหรือองค์ประกอบใหม่ว่ามีอยู่ที่องค์ประกอบ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis: CFA) เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันองค์ประกอบหรือปัจจัยที่สร้างขึ้นมา ผู้วิเคราะห์สามารถกำหนดโมเดลของการวิจัยได้เอง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือจากการวิเคราะห์แบบ EFA มาก่อนแล้ว การวิเคราะห์จะนำตัวแปรเดิมหรือตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) มาเข้าโปรแกรมและมีการกำหนดตัวแปรแฝง (latent variable) เพื่อเปิดเผยให้ตัวแปรแฝงมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4.5 ความหมายของคำต่างๆ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ความหมายของคำต่างๆ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีดังนี้

1) องค์ประกอบร่วมกัน (Common Factor) หมายถึง องค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปร 2 ตัวขึ้นไปมารวมกันอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน โดยองค์ประกอบร่วมจะอาศัยจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือค่า r องค์ประกอบที่ประกอบด้วยตัวแปรที่มีค่าความสัมพันธ์กันมากจะเป็นองค์ประกอบที่มีความหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2) องค์ประกอบเฉพาะ (Specific Factor) ได้แก่ องค์ประกอบที่มีตัวแปรเพียงตัวเดียว

3) ความร่วมกัน (Communalities) หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหนึ่งกับตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือทั้งหมด มีค่าอยู่ระหว่าง 0 กับ 1 ถ้าตัวแปรใดมีค่านี้ต่ำ ตัวแปรนั้นจะถูกตัดออก ค่านี้ได้จาก Initial Statistic หรือค่าทแยงมุมของ Reproduced Correlation Matrix ความร่วมกัน

4) น้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เป็นค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบ ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.3 (วิทยา ตันวัฒนากุล อ้างใน ยุทธ ไกรวรรณ, 2551) ตัวแปรใดมีน้ำหนักในองค์ประกอบใดมาก ควรจัดตัวแปรนั้นได้ในองค์ประกอบนั้น ในโปรแกรม SPSS น้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละองค์ประกอบดูได้จากตาราง Component Matrix ก่อนการหมุนแกนองค์ประกอบ หรือดูได้จากเส้นทแยงมุมของเมทริกซ์ของค่าไอเกน (Eigen Value)

5) คะแนนองค์ประกอบ (Factor Score) เป็นคะแนนที่ได้จากน้ำหนักองค์ประกอบและค่าของตัวแปรในปัจจุบันนั้น เพื่อใช้เป็นค่าของตัวแปรใหม่ ที่เรียกว่า องค์ประกอบ คะแนนองค์ประกอบของแต่ละองค์ประกอบ อาจมีความสัมพันธ์กันบ้าง ถ้าจัดจำนวนองค์ประกอบเอาไว้มาก นั้นหมายความว่า ตัวแปรเดียวกันอาจอยู่ในหลายองค์ประกอบได้ตามน้ำหนักองค์ประกอบ

6) ค่าไอเกน (Eigen Value) เป็นค่าความผันแปรของตัวแปรทั้งหมดในแต่ละองค์ประกอบ ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ องค์ประกอบร่วม (Common Factor) ที่ได้องค์ประกอบแรก จะเป็นองค์ประกอบที่แยกความผันแปรของตัวแปรออกมาจากองค์ประกอบอื่นได้มากที่สุด จึงมีตัวแปรร่วมอยู่มากที่สุด

2.4.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบ มี 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลและสร้างเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรทุกตัว (Covariance matrix/Correlation Matrix) เป็นขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์ปัจจัยที่ดำเนินการหาความสัมพันธ์ในรูปแบบเส้นตรงโดยมีวิธีของ Pearson Correlation ระหว่างตัวแปรทุกคู่ที่ต้องการนำมาจัดกลุ่มซึ่งอยู่ในรูปแบบของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ การหาความสัมพันธ์มีประโยชน์ในการนำตัวแปรไปใช้ในการจัดกลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1.1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ใดมีค่าใกล้ +1 หรือ -1 แสดงว่าตัวแปรคู่นั้นมีความสัมพันธ์กันมาก ควรอยู่ใน Factor เดียวกัน

1.2 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ใดมีค่าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรคู่นั้นไม่มีความสัมพันธ์กันหรือสัมพันธ์กันน้อยมาก ควรอยู่คนละ Factor

1.3 ถ้าตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น หรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือน้อยมาก ควรอยู่คนละ Factor

1.4 ถ้ามีตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น หรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ที่เหลือน้อยมาก ควรตัดตัวแปรนั้นออกจากการวิเคราะห์

2. การสกัดตัวประกอบ (Extracting initial factors) เป็นการสร้างเมตริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Variable) ที่สมมติขึ้นแทนตัวแปรเดิม ซึ่งขั้นตอนนี้มีการสกัดหรือตัดตัวประกอบออกจากเมตริกซ์สหสัมพันธ์ จนกระทั่งสหสัมพันธ์ที่เหลือมีค่าน้อยลงและไม่มีค่าแปรปรวนเหลืออยู่ จนสรุปได้ว่าความสัมพันธ์นั้นไม่มีความสำคัญอีกเลย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

2.1 วิธีองค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis : PCA) วิธีนี้อาศัยหลักความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรที่ใช้เป็นข้อมูลองค์ประกอบหลัก คือ การผสมเชิงเส้นตรง (Linear Combination) ของตัวแปรที่อธิบายการผันแปรของข้อมูลได้มากที่สุด จากนั้นหาการผสมที่สามารถอธิบายการผันแปรได้มากที่สุดเป็นลำดับที่สอง โดยที่ไม่สัมพันธ์กับการผสมแรก ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนได้องค์ประกอบหลักหรือปัจจัยที่สามารถอธิบายการผันแปรของทุกตัวแปรได้ครบถ้วน ซึ่งองค์ประกอบหลักจะอธิบายการผันแปรได้น้อยลงตามลำดับและทุกองค์ประกอบไม่มีความสัมพันธ์กัน

2.2 วิธีองค์ประกอบร่วม (Common Factor Analysis : CFA) วิธีนี้สามารถแบ่งได้เป็น 5 วิธี ดังนี้

ก) วิธีกำลังสองน้อยที่สุดไม่ปรับน้ำหนัก (Unweighted Least Square) เป็นวิธีการสกัดปัจจัยโดยกำหนดจำนวนไว้ตายตัวและพยายามหาเมตริกซ์สหสัมพันธ์แบบแผนของปัจจัย (Factor Pattern Matrix) ที่ทำให้ผลรวมของความแตกต่างกำลังสองระหว่างเมตริกซ์ที่คำนวณได้หรือเมตริกซ์ความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นใหม่กับเมตริกซ์ความสัมพันธ์เดิมระหว่างตัวแปรมีค่าน้อยที่สุด

ข) วิธีกำลังสองน้อยที่สุดทั่วไป (Generalized Least Square : GLS) เป็นวิธีการที่ใช้หลักเกณฑ์อย่างเดียวกับวิธีการอื่น ๆ แต่มีการถ่วงน้ำหนักความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงปฏิภาคกลับกับความเด่นเฉพาะ (Uniqueness) ของตัวแปรนั้น โดยให้ค่าความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรที่มีความเด่นเฉพาะมากมีน้ำหนักน้อยกว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว สามารถวัดได้จากค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์เชิงส่วน (Partial Correlation Coefficient)

ค) วิธีความเป็นไปได้สูงสุด (Maximum Likelihood Method : MLM) เป็นวิธีการที่ใช้หาค่าโดยการประมาณที่ใช้เมตริกซ์ความสัมพันธ์ที่คำนวณได้ใกล้กับเมตริกซ์ที่ได้จากการสังเกต โดยสมมติว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลตัวอย่างที่มีการกระจายปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution) และโดยการปรับน้ำหนักค่าความสัมพันธ์ในเชิงปฏิภาคกลับกับความเด่นเฉพาะของตัวแปรซึ่งจะทำการคำนวณซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะได้เมตริกซ์ที่ใกล้กับเมตริกซ์ที่ได้จากการสังเกต

ง) วิธีอัลฟา (Alpha Method) ใช้หลักการเดียวกับวิธีการสกัดปัจจัยแบบอื่น ๆ แต่ที่แตกต่างจากวิธีการอื่น คือ ถือว่าจำนวนตัวแปรนั้นเป็นตัวอย่างของคุณสมบัติของประชากร (Population Parameters) วัตถุประสงค์ของวิธีการแยกปัจจัยโดยอาศัยค่าอัลฟา คือ หาปัจจัยที่เป็นตัวแทนของคุณสมบัติของประชากร หรือมีอัตราการใช้ได้ทั่วไปสูงสุด (Maximum Generalizability) อัตราการใช้ได้ทั่วไปที่วัดได้โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson Reliability Coefficient) หรือค่าอัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) วิธีการแยกปัจจัยดังกล่าวนี้ สมมติว่าตัวแปรนั้นได้มาจากข้อมูลของประชากรทั้งหมด แต่ตัวแปรนั้นเป็นตัวอย่างของตัวแปรทั้งหมด

จ) วิธีเงา (Image Method) เป็นวิธีการสกัดปัจจัยอีกวิธีหนึ่งซึ่งสมมติว่าตัวแปรแต่ละตัวแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกิดจากปัจจัยร่วมและส่วนที่เกิดจากปัจจัยเฉพาะ สัดส่วนที่แน่นอนของทั้งสองส่วนนี้คำนวณได้จากการประมาณ โดยอาศัยเมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทฤษฎีเงา (Image Method) ซึ่งกัทแมน (Guttman) เป็นผู้พัฒนา ส่วนที่เป็นส่วนร่วมของตัวแปรคาดประมาณได้จากความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรนั้นกับตัวแปรที่เหลือทั้งหมด ส่วนที่เรียกว่าเงาของตัวแปรนั้น (Two Image of the Variable) คือส่วนที่ไม่สามารถคาดประมาณได้จากความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรอื่น ส่วนนี้เรียกว่า ด้านเงา (Anti - image)

3. การหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการแยกตัวแปรให้เห็นเด่นชัดว่า ตัวแปรหนึ่ง ๆ ควรอยู่ในกลุ่มหรือปัจจัยใด เนื่องจากการสกัดปัจจัยจะได้ปัจจัยเดียวหรือหลายปัจจัย ซึ่งแต่ละปัจจัยเกิดการรวมตัวของตัวแปรแบบเชิงเส้นตรง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ตัวแปรหนึ่ง ๆ อาจเป็นสมาชิกในหลายปัจจัยซึ่งยากต่อการให้ความหมายของปัจจัย และการกำหนดชื่อปัจจัยหรืออาจได้ความหมายของแต่ละปัจจัยไม่ชัดเจน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ

3.1 การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal) เป็นวิธีการหมุนแกนแบบที่ให้แกนของปัจจัยหมุนจากตำแหน่งเดิมในลักษณะตั้งฉากกันตลอดเวลาที่มีการหมุนแกน เรียกว่าเป็นการหมุนแกนแบบที่ปัจจัยแต่ละปัจจัยไม่มีความสัมพันธ์กันเลย วิธีการหมุนแกนแบบมุมฉากสามารถแบ่งออกเป็น 3 วิธี คือ

ก) แบบควอดิแมกซ์ (Quartimax) วัตถุประสงค์ของการหมุนแกนแบบควอดิแมกซ์ คือ การลดความซ้ำซ้อนเชิงตัวประกอบของตัวแปรน้อยลงที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยการหมุนแกนของตัวประกอบไปในทิศทางที่ทำให้ตัวแปรมีน้ำหนักสูงต่อตัวประกอบหนึ่ง และไม่มีน้ำหนักหรือมีน้อยที่สุดต่อตัวประกอบนั้น ๆ ความซ้ำซ้อนเชิงตัวประกอบของตัวแปรวัดจากความแปรปรวนร่วมจากกำลังสองของน้ำหนักของตัวประกอบของตัวแปร อัตราความแปรปรวนร่วมวัดได้จากค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย ซึ่งอัตราความแปรปรวนร่วมมากที่สุด เมื่อตัวแปรตัวหนึ่งมีค่ากำลังสองของน้ำหนักของตัวแปรค่าใดค่าหนึ่ง ในแถวเท่ากับค่าความร่วมกัน และค่าที่เหลือเป็น 0 ดังนั้นค่าสูงสุดของอัตราความร่วมกันของค่ากำลังสองของน้ำหนักตัวประกอบ คือ ความสลับซับซ้อนที่ง่ายที่สุดของตัวแปรนั้น

ข) แบบวาริแมกซ์ (Varimax) วิธีการนี้พยายามที่จะลดจำนวนตัวแปรที่มีน้ำหนักปัจจัยมากบนแต่ละปัจจัยให้เหลือน้อยที่สุด ทำให้ได้เฉพาะตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ในการรวมตัวแบบเชิงเส้นสูงหรืออีกนัยหนึ่ง คือ มุ่งไปที่ความแตกต่างหรือความแปรปรวนของแต่ละตัวประกอบ โดยพยายามทำให้ตัวประกอบแต่ละตัวแตกต่างกันให้มากที่สุด ซึ่งจะช่วยให้ตีความหมายของปัจจัยได้ง่าย

ค) แบบอีควาแมกซ์ (Equamax) เป็นการผสมระหว่างแบบควอดิแมกซ์และแบบวาริแมกซ์ที่ต้องการแปลความหมายทั้งปัจจัยและตัวแปร โดยเป็นการลดจำนวนทั้งจำนวนตัวแปรในแต่ละปัจจัยและลดจำนวนปัจจัยที่ใช้อธิบายความหมายของตัวแปร

3.2 การหมุนแกนแบบมุมแหลม (Oblique Rotation) เป็นวิธีการหมุนแกนแบบที่ให้แกนของปัจจัยหมุนจากตำแหน่งเดิมในลักษณะเป็นมุมแหลม และไม่ตั้งฉากกันตลอดเวลาที่มีการหมุนแกน โดยการหมุนแกนแบบนี้สามารถระบุระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยโดยการกำหนดค่าจำนวนองศาของมุมแหลมตั้งแต่ 0 ถึง 90 องศา ถ้าต้องการให้ปัจจัยที่ได้มีความสัมพันธ์กันสูงให้กำหนดค่าจำนวนองศาต่ำ ๆ แต่ถ้าต้องการให้ปัจจัยที่ได้มีความสัมพันธ์กันน้อยให้กำหนดค่าจำนวนองศาสูง ๆ

4. การแปลผลเมตริกซ์ที่หมุนแกน และนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปใช้ (Construction of factor scales and their use in further analysis) เป็นการให้ความหมายแก่องค์ประกอบ (Factor Meaning) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะต้องกำหนดชื่อหรือให้ความหมายแก่

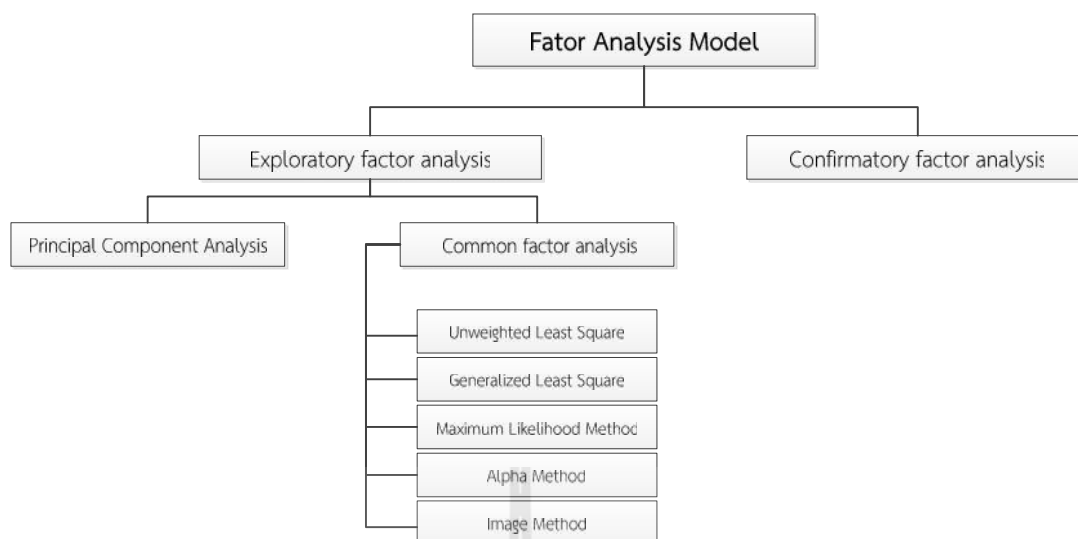
องค์ประกอบหรือตัวแปรที่ได้โดยพิจารณาว่าในปัจจัยนั้น ๆ ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้างที่เป็นสมาชิกอยู่แต่เนื่องจากในปัจจัยหนึ่ง ๆ ประกอบไปด้วยตัวแปรทุกตัวที่เป็นสมาชิก โดยมีน้ำหนักของการเป็นสมาชิกแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนจะให้ความหมายแก่ปัจจัยใด ๆ ควรจะต้องพิจารณาเลือกตัวแปรที่น่าจะเป็นสมาชิกของปัจจัยนั้น ๆ มากที่สุด หลังจากนั้นจึงให้ความหมายแก่ปัจจัยที่ได้ของแต่ละปัจจัย ซึ่งขั้นตอนในการพิจารณา มีดังต่อไปนี้

4.1 จัดตัวแปรเข้าเป็นสมาชิกปัจจัยเดียว เป็นขั้นตอนดำเนินการแยกตัวแปรให้เห็นชัดเจนว่าตัวแปรหนึ่ง ๆ ควรจัดอยู่ในกลุ่มหรือปัจจัยใด โดยค่าน้ำหนักปัจจัยหรือสัมประสิทธิ์ของแต่ละปัจจัย (Factor Loading) ที่ได้ล่าสุดจากการหมุนแกนแล้วและเลือกเฉพาะ Factor ที่มีค่า Eigenvalues หรือค่า Percent of Variance สูงตามขั้นตอนการคัดเลือกปัจจัยแล้ว จึงพิจารณาค่าน้ำหนักปัจจัยหรือสัมประสิทธิ์ของแต่ละปัจจัยของปัจจัยทั้งหมดที่เลือกมาน้ำหนักปัจจัยหรือค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยใดมีค่ามากที่สุด หมายความว่าปัจจัยนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรนั้นมากที่สุด แสดงว่าตัวแปรนั้น ๆ ควรเป็นสมาชิกของปัจจัยนั้นมากกว่าจะเป็นสมาชิกของปัจจัยอื่น

4.2 เลือกตัวแปรที่มีผลสูงต่อปัจจัยจากขั้นตอนที่ผ่านมา ถึงแม้จะได้ตัวแปรที่เป็นสมาชิกในปัจจัยเดียว แต่ตัวแปรบางตัวที่เข้ามาเป็นสมาชิกในปัจจัยอาจจะมีน้ำหนัก หรือมีผลต่อการอธิบายปัจจัยนั้น ๆ ได้ต่ำ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าถึงแม้จะไม่มีตัวแปรดังกล่าวก็สามารถให้ความหมายของปัจจัยได้เพียงพอแล้ว การพิจารณาจากค่าน้ำหนักหรือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรจากตัวแบบการรวมตัวแบบเส้นตรง โดยเลือกตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงซึ่งอาจจะใช้วิธีทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ

4.3 การให้ความหมายแก่ปัจจัย เป็นขั้นตอนที่ต้องให้ความหมายหรือกำหนดชื่อให้แต่ละปัจจัย ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องอาศัยประสบการณ์ในการกำหนด หรือให้ชื่อที่สื่อความหมายแก่แต่ละปัจจัย ทำได้โดยพิจารณาลักษณะของตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยนั้น ๆ

สรุป การวิเคราะห์ปัจจัยเป็นเทคนิคการจับกลุ่มหรือรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มหรือปัจจัยเดียวกัน มีขั้นตอนการวิเคราะห์คือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลและสร้างเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรทุกตัว 2) การสกัดองค์ประกอบ 3) การหมุนแกนองค์ประกอบ 4) การให้ความหมายแก่องค์ประกอบ (จำเริญ จิตรหลัง, 2550) รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 รูปแบบพื้นฐานของแบบจำลองการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาดา นิ่มหริณวงศ์ (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้สูงอายุ จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ซึ่งเป็นอดีตข้าราชการภายในกรุงเทพมหานคร แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับความต้องการการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้สูงอายุโดยใช้ไคสแควร์ จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการท่องเที่ยวภายในประเทศในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน ตามลำดับ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษา ภาวะสุขภาพ รายได้ การประกอบอาชีพ หลังเกษียณอายุ ตำแหน่งครั้งสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ การให้คุณค่าต่อการท่องเที่ยว การสนับสนุนของครอบครัว การรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยว และประสบการณ์การท่องเที่ยว

ฉันทัช วรรณณอม (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อศึกษาปัจจัยและแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางภายในประเทศครั้งต่อไป งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

วิเคราะห์ อภิปรายผล และนำเสนอโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และปัจจัยที่มีความสำคัญในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว คือ งบประมาณ ค่าครองชีพ ระยะเวลา การเตรียมความพร้อม ระยะเวลา สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความพร้อมในการรองรับด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยสอดแทรกที่เกี่ยวข้อง คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

สมยศ วัฒนกมลชัย และ เขียวลักษณ์ ยิ้มอ่อน (2553) ได้ทำการรวบรวมข้อมูลงานทั่วไปและผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อจะได้สามารถวางแผนการดำเนินงานและจัดการบริการทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและดึงดูดให้ผู้สูงอายุตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่าการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับผู้สูงอายุจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทย แต่ยังมีข้อมูลที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุน้อยมาก เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นศึกษาเรื่องคุณภาพ ชีวิตและสวัสดิการทางสังคม ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยผู้สูงอายุในต่างประเทศที่ให้ความสนใจกับประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เช่น ช่วงอายุ พฤติกรรม และแรงจูงใจ ความต้องการและข้อจำกัดในการเดินทาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนับเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในภาคธุรกิจ และต่อการพัฒนาด้านองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวอีกด้วย

เบญจมาศ ลาภจิตร (2552) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวโปแลนด์เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยว และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวโปแลนด์ จำนวน 400 ชุด แล้ววิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (sheffe) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี กิจกรรมนันทนาการต่างๆ โบราณสถาน และอาหารไทย ตลอดจนความเป็นมิตรไมตรีของผู้คนและการบริการที่มีคุณภาพ

เจนจิรา บรรจงนิกร (2554) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการ

คมนาคม ด้านที่พักร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึก เพื่อหาแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันในการท่องเที่ยว และแรงจูงใจที่เป็นแรงดึงดูดในการท่องเที่ยว โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจำนวน 400 คน แล้ววิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ในการหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่าง(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แล้วจับกลุ่มตัวแปรที่มีผลต่อแรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและดึงดูดในการท่องเที่ยว จากผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน การเห็นพบเห็นสิ่งแปลกใหม่ และเข้าร่วมประชุมสัมมนา ตามลำดับ และแรงจูงใจที่เป็นแรงดึงดูดในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ความเงียบสงบ และความเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดน่านตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความพึงพอใจ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านที่พัก ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านคมนาคมขนส่ง ตามลำดับ

แสงเดือน รตินธร (2555) ได้ทำการศึกษาปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (sheffe) จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษมีวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ ศึกษาวัฒนธรรม ชื่นชอบชายหาด ทะเลและเกาะทางภาคใต้ ปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษในการเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย คือ วัฒนธรรมไทย ความงดงามของธรรมชาติ ทะเลและชายหาดที่สวยงาม อาหารไทย และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ตามลำดับ

ศิริพันธุ์ รักเรียนรบ (2547) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 200 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 200 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Mann-Whitney U-Test ในการเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มมีจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนมากที่สุด ส่วนแรงจูงใจในการท่องเที่ยวด้านอื่นๆ คือ ด้านสิ่งดึงดูด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเดินทาง ด้านการบริการ และด้านการประชาสัมพันธ์ ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน

เกศรา สุกเพชร และ วาริชต์ มัชฌมบุรุษ (2555) ได้ทำการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพื้นที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ และชุมชนรอบ จังหวัดลำปาง เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และการมี

ส่วนร่วมของชุมชนโดยรอบ โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การกระบวนการศึกษาเอกสารตำราวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จากผลการศึกษาพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวของเหมืองแม่เมาะควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเฉพาะห้องน้ำ สถานที่พัก และเส้นทางการเดินศึกษาธรรมชาติที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนได้เป็นอย่างดี

Sangpikul (2008) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวอเมริกันที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้ทฤษฎีแรงผลักดันและแรงดึงดูดที่เป็นแรงจูงใจในการเดินทาง และใช้วิธีการวิเคราะห์ห้อยประกอบในการจัดกลุ่มของปัจจัยดังกล่าว จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยว คือ ความแปลกใหม่และการแสวงหาความรู้ และกลุ่มปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงดึงดูดในการท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวได้

Jang and Wu (2006) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจของผู้สูงอายุชาวไต้หวันในการเดินทาง และหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ เพื่อวิเคราะห์แรงจูงใจในการเดินทางของผู้สูงอายุชาวไต้หวันและหาตัวแปรที่มีความสำคัญที่ใช้อธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจโดยใช้ทฤษฎีแรงผลักดันและแรงดึงดูดที่เป็นแรงจูงใจในการเดินทาง และใช้วิธีการวิเคราะห์ห้อยประกอบในการจัดกลุ่มของปัจจัย จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงผลักดันในการท่องเที่ยวมี 5 ปัจจัยคือ การสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับชีวิต การสร้างความภูมิใจให้กับตัวเอง การค้นหาความรู้ใหม่ การพักผ่อนและสังคม/เยี่ยมญาติ ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงดึงดูดในการท่องเที่ยวมี 3 ปัจจัยคือ ความสะอาด/ปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก/ค่าใช้จ่าย และธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์ แล้วทำการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและแสดงให้เห็นถึงภาวะสุขภาพที่ดีหรือไม่ดีต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไต้หวัน

Chen and Wu (2009) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจ ข้อจำกัด และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไต้หวันที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ เพื่อหาตัวชี้วัดที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของผู้สูงอายุชาวไต้หวัน โดยใช้การวิเคราะห์ห้อยประกอบของ 4 แรงดึงดูด ได้แก่ การพักผ่อน/ผ่อนคลาย ความแปลกใหม่ การค้นหาสิ่งแปลกใหม่ และการเข้าสังคม/เยี่ยมญาติ และหา 3 เงื่อนไขในการเดินทาง ได้แก่ การรับรู้ถึงความเสี่ยง ข้อจำกัดทางด้านเวลา และเหตุผลส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ logistic regression เพื่อหาปัจจัยหลักที่ใช้ทำนายการเดินทางไปต่างประเทศประกอบด้วย อายุ รายได้

สถานะการทำงาน แรงจูงใจด้านการผ่อนคลาย แรงจูงใจในการค้นหาสิ่งใหม่ แรงจูงใจในการหาสังคมใหม่ และเหตุผลส่วนตัว

Konu and Laukkanen (2009) ได้ทำการศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการคาดการณ์ความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวที่มีความสุขในวันหยุดของนักท่องเที่ยวชาวฟินแลนด์ เป็นการระบุปัจจัยจูงใจต่างๆด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแล้วจึงทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ของผู้ถูกสำรวจจำนวน 412 คน ผลที่ได้จากการศึกษาแสดงให้เห็นถึงนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายจะมีรูปร่างที่ดีขึ้น และเป็นการส่งเสริมสุขภาพที่ทำให้การเดินทางมีความสุข นอกจากนี้ ยังมีแรงจูงใจที่นักท่องเที่ยวจะหาสถานที่เยี่ยมชมใหม่ๆ และสัมผัสธรรมชาติ แต่ไม่สนใจการเดินทางที่มีสภาพที่ดี

Hsu, Cai, and Li (2010) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองพฤติกรรมการท่องเที่ยวก่อนการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวจีน โดยทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง แรงจูงใจ และทัศนคติของนักท่องเที่ยว จากผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังมีผลต่อแรงจูงใจ แรงจูงใจมีผลต่อทัศนคติ และความคาดหวังกับทัศนคติมีผลกับแรงจูงใจในการเดินทาง

จากการศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.5 พบว่า งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติสูงอายุที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการใช้สถิติเชิงพรรณนาในการแสดงผล ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (sheffe) เพื่อเปรียบเทียบลักษณะของประชากรผู้สูงอายุที่เดินทางท่องเที่ยวเท่านั้น มีเพียง (เจนจิรา, 2554) ที่ทำการศึกษาแรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยทุกกลุ่มอายุที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน โดยใช้แรงจูงใจที่เป็นแรงผลักดันและดึงดูดในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยในต่างประเทศที่มีการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและปัจจัยที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ดังนั้น ในการศึกษาเป็นการศึกษาปัจจัยและแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ โดยใช้ทฤษฎีแรงผลักดันและแรงดึงดูดในการสร้างปัจจัย และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อยืนยันปัจจัยต่างๆ ที่ได้ทำการสำรวจ แล้วสรุปกลุ่มปัจจัยที่มีผลมากหรือน้อยกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทย

ตารางที่ 2.3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้แต่ง (ปี)	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	สิ่งที่ค้นพบ
สุชาดา นิ่ม หิรัญวงศ์ (2544)	ศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับ ความต้องการการ ท่องเที่ยว ภายในประเทศของ ผู้สูงอายุ	ข้าราชการ เกษียณอายุราชการ ภายใน กรุงเทพมหานคร	ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคมและ จิตวิทยา	สถิติเชิง พรรณนา และสถิติเชิง วิเคราะห์	ต้องการท่องเที่ยว ทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน ตามลำดับ
ฉันท วรรณณอม (2544)	ศึกษาปัจจัยที่มีอิ พลต่อการตัดสินใจ ให้นักท่องเที่ยวชาว ไทยเลือกเดินทาง ท่องเที่ยวใน ประเทศ	นักท่องเที่ยวชาว ไทยในเขตอำเภอ เมือง จังหวัด เชียงใหม่	ตัวแปรด้าน ประชากรศาสตร์ ด้านการเดินทาง ท่องเที่ยว	สถิติเชิง พรรณนา	นักท่องเที่ยวชาว ไทยจะเดินทาง ท่องเที่ยวเพื่อการ พักผ่อน
ศิริพันธุ์ รัก เรียนรบ (2547)	ศึกษาแรงจูงใจ ทั่วไปในการ ท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาว ไทย และ ชาวต่างชาติ	ตัวแปรด้านสิ่งดึงดูด ใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การเดินทาง การประชาสัมพันธ์ และจุดมุ่งหมายใน การท่องเที่ยว	สถิติเชิง พรรณนา	นักท่องเที่ยวมี จุดมุ่งหมายในการ ท่องเที่ยวเพื่อ พักผ่อนมากที่สุด
เบญจมาศ ลากจิตร (2552)	ศึกษาแรงจูงใจที่ทำ ให้นักท่องเที่ยว เลือกมาท่องเที่ยว ประเทศไทย	นักท่องเที่ยวชาว โปแลนด์	ลักษณะการเดินทาง กลุ่มการเดินทาง วัตถุประสงค์การ เดินทางท่องเที่ยว ระยะเวลา สถานที่พัก แหล่งข้อมูล ค่าใช้จ่าย และการกลับมาเที่ยว สถานที่เดิมอีกครั้ง	สถิติเชิง พรรณนา	ปัจจัยในการดึงดูด นักท่องเที่ยว คือ ภาพลักษณ์ที่ดีของ ประเทศ
สมยศ วัฒน นภมลชัย และ เขาว ลักษณ์ ยิ้ม อ่อน (2553)	ศึกษาข้อมูลทั่วไป และผลงานวิจัยทั้ง ในและต่างประเทศ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจ ควรรทราบ	นักท่องเที่ยวสูงอายุ	ธุรกิจท่องเที่ยว และ ผู้สูงอายุ	การรวบรวม ผลงานวิจัย	งานวิจัยผู้สูงอายุ ในต่างประเทศให้ ความสนใจ เกี่ยวกับการ เดินทางท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุ

ตารางที่ 2.3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้แต่ง (ปี)	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	สิ่งที่ค้นพบ
เจนจิรา บรรจงนิ๊ก (2554)	ศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดน่าน	นักท่องเที่ยวชาวไทย	ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการคมนาคม ด้านที่พัก ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก	สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงวิเคราะห์	แรงผลักดันในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน การเห็นพบเห็นสิ่งแปลกใหม่ แรงดึงดูดในการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ความเงียบสงบ และความเป็นเอกลักษณ์
แสงเดือน รตินธร (2555)	ศึกษาปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย	นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษ	ปัจจัยด้านประชากร พฤติกรรมการท่องเที่ยว และความคิดเห็น	สถิติเชิงพรรณนา	เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ ศึกษาวัฒนธรรม ชื่นชอบชายหาด ทะเลและเกาะทางภาคใต้ วัฒนธรรมไทย ความงดงามของธรรมชาติ ทะเลและชายหาดที่สวยงาม อาหารไทย และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมตามลำดับ
เกศรา สุขเพชร และ วาริชต์ มัธยมบุรุษ (2555)	พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ	นักท่องเที่ยวสูงอายุ	ความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวก	รวบรวมความคิดเห็น	สิ่งที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยเฉพาะห้องน้ำ สถานที่พัก และเส้นทางการเดินศึกษาธรรมชาติ

ตารางที่ 2.3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้แต่ง (ปี)	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	สิ่งที่ค้นพบ
Sangpikul (2008)	ศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวอเมริกันที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย	นักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน	-ปัจจัยผลักดัน เช่น ความแปลกใหม่และการแสวงหาความรู้ -ปัจจัยดึงดูด เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	แรงผลักดันในการเดินทางท่องเที่ยว คือ ความแปลกใหม่และการแสวงหาความรู้ แรงดึงดูดในการท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
Jang and Wu (2006)	ศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไต้หวัน	ผู้สูงอายุในเมืองไทเป ประเทศไต้หวัน	-ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ การสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับชีวิต การสร้างความภูมิใจให้กับตัวเอง การค้นหาความรู้ใหม่ การพักผ่อน และสังคม/เยี่ยมญาติ -ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความสะอาด/ปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก/ค่าใช้จ่าย และธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	แรงผลักดันในการท่องเที่ยวมี 5 ปัจจัยคือ การสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับชีวิต การสร้างความภูมิใจให้กับตัวเอง การค้นหาความรู้ใหม่ การพักผ่อน และสังคม/เยี่ยมญาติ แรงดึงดูดในการท่องเที่ยวมี 3 ปัจจัยคือ ความสะอาด/ปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก/ค่าใช้จ่าย และธรรมชาติ/ประวัติศาสตร์
Chen and Wu (2009)	ศึกษาแรงจูงใจข้อจำกัด และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ	นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไต้หวัน	แรงจูงใจในการเดินทาง ข้อจำกัดในการเดินทาง และตัวแปรด้านประชากรศาสตร์	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	การพักผ่อน/ผ่อนคลาย ความแปลกใหม่ การค้นหาสิ่งแปลกใหม่ และการเข้าสังคม/เยี่ยมญาติ

ตารางที่ 2.3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้แต่ง (ปี)	วัตถุประสงค์	กลุ่มตัวอย่าง	ตัวแปรที่ศึกษา	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	สิ่งที่ค้นพบ
Konu and Laukkanen (2009)	ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจในการคาดการณ์ความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวที่มีความสุขในวันหยุด	นักท่องเที่ยวชาวฟินแลนด์	แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพและการเยี่ยมชมสถานที่ใหม่ๆ	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการออกกำลังกายจะมีรูปร่างที่ดีขึ้น
Hsu et al. (2010)	ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวัง แรงจูงใจ และทัศนคติของนักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวชาวจีน	แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความรู้ การพักผ่อน การแสวงหาความแปลกใหม่ และการช้อปปิ้ง	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	ความคาดหวังมีผลต่อแรงจูงใจ แรงจูงใจมีผลต่อทัศนคติ และความคาดหวังกับทัศนคติมีผลกับแรงจูงใจในการเดินทาง

บทที่ 3

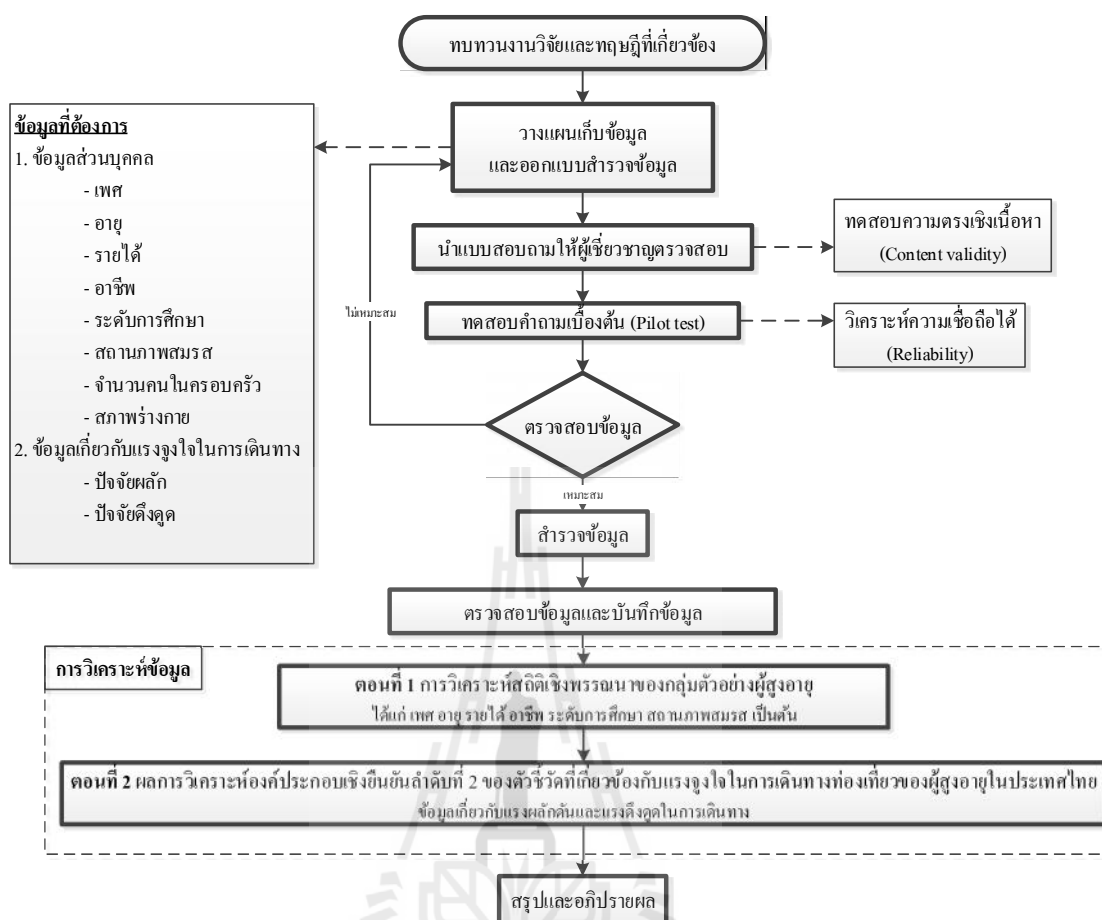
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และ 2) เพื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการศึกษา

3.1 ขั้นตอนในการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยนี้ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 ด้านแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานดังแสดงในรูปที่ 3.1 คือ ศึกษาทบทวนงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ออกแบบแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับแก้แบบสอบถาม ทำการทดสอบคำถามเบื้องต้น (Pilot test) เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ดำเนินการสำรวจข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ บันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผล

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนในการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จำนวน 10,014,699 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย มีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าในโมเดล 30 ค่า ผู้วิจัยใช้จำนวนตัวอย่าง 15 คนต่อพารามิเตอร์ 1 ค่า (Glod, 1980, Weiss, 1972 อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจึงมีจำนวน 600 คน

2. การดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัดที่สุ่มได้

ขั้นที่ 1 สุ่มจังหวัดแต่ละภาค แบ่งออกเป็น 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคละ 1 จังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามหลักการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (without replacement) เพื่อให้ได้ตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัดที่สุ่มได้

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสุ่มประชากรในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุของแต่ละภาคจากข้อมูลจำนวนประชากรผู้สูงอายุปี พ.ศ.2557 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2557) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่ได้จากการสุ่มแต่ละจังหวัดในภาคกลาง

ภาค	สัดส่วนประชากร	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 30%
กลาง	28.26	2,829,753.35	170	221
เหนือ	23.29	2,332,323.25	140	182
ตะวันออกเฉียงเหนือ	35.21	3,526,075.37	211	274
ใต้	13.25	1,326,446.88	79	103
รวม	100.00	10,014,699.00	600	780

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบลงในช่องว่าง จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 12 ข้อ และแรงดึงดูดที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 18 ข้อ ผู้วิจัยให้

ความหมายและเกณฑ์ระดับการประเมินค่าสำหรับข้อความด้านแรงผลักดันในการเดินทางเป็น 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง	มีผลมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
4 หมายถึง	มีผลมาก	ให้	4 คะแนน
3 หมายถึง	มีผลปานกลาง	ให้	3 คะแนน
2 หมายถึง	มีผลน้อย	ให้	2 คะแนน
1 หมายถึง	ไม่มีผลเลย	ให้	1 คะแนน

สำหรับข้อความด้านแรงดึงดูดของสถานที่ท่องเที่ยว ผู้วิจัยให้ความหมายและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง	ต้องการไปมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
4 หมายถึง	ต้องการไปมาก	ให้	4 คะแนน
3 หมายถึง	เฉยๆ	ให้	3 คะแนน
2 หมายถึง	ไม่ค่อยอยากไป	ให้	2 คะแนน
1 หมายถึง	ไม่อยากไปเลย	ให้	1 คะแนน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ แรงจูงใจและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยว

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การออกแบบตัวบ่งชี้แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยและจำนวนข้อคำถาม

องค์ประกอบ	ตัวแปรแฝง	ข้อ	อ้างอิง
ด้านที่ 1 แรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทาง	1. ความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้	5	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008) Hsu, Cai, and Li (2010) Konu and Laukkanen (2009)
	2. พัฒนาและยกระดับตัวเอง	4	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008)
	3. พักผ่อนและผ่อนคลาย	3	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008) Hsu et al. (2010)
ด้านที่ 2 แรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง	1. สถานที่ท่องเที่ยว ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม	6	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008)
	2. เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง	5	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008) Hsu et al. (2010)
	3. การเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ	7	Jang and Wu (2006) Sangpikul (2008) Wu (2009)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมชัดเจนและให้เข้าใจตรงกัน

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาคำถามแต่ละข้อ ซึ่งในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validation) โดยวิธีวิเคราะห์ข้อคำถามและพิจารณาประเมินให้ค่าคะแนนเพื่อตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (item-objective congruence: IOC) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดค่าคะแนน

ค่า +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์

ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์

ค่า -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคือ ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า 0.5 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม สำหรับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับนี้มีดัชนี IOC ระหว่าง 0.60-1.00 จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด และแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.591-0.890 และเมื่อพิจารณาความเที่ยงทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.856 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง มีความเหมาะสมในการนำไปใช้รวบรวมข้อมูล รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว	ค่าความเที่ยง (Cronbach's Apha)
1. แรงจูงใจด้านแรงผลักดัน	0.817
1.1 ความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้	0.812
1.2 พัฒนาและยกระดับตัวเอง	0.603
1.3 พักผ่อนและผ่อนคลาย	0.591
2.1 แรงจูงใจด้านแรงดึงดูด	0.818
2.1 สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม	0.655

ตารางที่ 3.3 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว	ค่าความเที่ยง (Cronbach's Alpha)
2.2 สิ่งอำนวยความสะดวก เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง	0.890
2.3 การเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ	0.860
ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ	0.856

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยขอหนังสือความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากโรงพยาบาล สถานีราชการ และตลาดสดเทศบาลในแต่ละจังหวัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากผู้ให้คำตอบโดยตรง (Personal interview หรือ Face to face interview)

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 780 ฉบับ และคัดแยกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมีจำนวน 750 ฉบับ ซึ่งเพียงพอสำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจริงมีจำนวน 600 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการวิเคราะห์แล้วลงรหัสข้อมูล (Coding)

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์สถิติพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรแต่ละตัวในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ค่าต่ำสุด (Min) ค่าสูงสุด (Max) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรที่สังเกตได้แต่ละตัวที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล

3. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factory Analysis : CFA) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละองค์ประกอบของแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

3.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างตัวแปรโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และตรวจสอบเมตริกซ์สหสัมพันธ์ของข้อมูลว่าควรจะมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยพิจารณาดังนี้

- พิจารณาค่า Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งต้องมีค่ามากๆ และต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

- พิจารณาค่า Kaiser-Miye-Olkin Measure of Sampling Adequacy ซึ่งต้องมีค่าเข้าใกล้หนึ่ง

- พิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

- ค่าไค-สแควร์ (Chi-square statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานว่า ฟังก์ชันความถ่วงถ่วงมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าไค-สแควร์ มีค่าต่ำมาก หรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าไร แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness-of-fit index: GFI) ซึ่งเป็นอัตราส่วนของผลต่างระหว่างฟังก์ชันความถ่วงถ่วงจากโมเดลก่อนและหลังปรับโมเดลกับฟังก์ชันความถ่วงถ่วงก่อนปรับโมเดล ค่าดัชนี GFI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งหากมีค่าตั้งแต่ 0.90-1.00 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแล้ว (Adjusted goodness-of-fit index: AGFI) ได้จากการนำค่า GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงองศาอิสระ (df) ซึ่งรวมทั้งจำนวนตัวแปร และขนาดกลุ่มตัวอย่าง หากค่า AGFI หากมีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (comparative fit index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งใช้เปรียบเทียบโมเดลเชิงสมมติฐานการวิจัยว่ามีความกลมกลืนสูงกว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มากน้อยเพียงใด หากมีค่าตั้งแต่ 0.90 เป็นต้นไปแสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (Standardized Root Mean Squared Residual: Standardized RMR) เป็นค่าดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนของข้อมูลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นค่าบอกความคลาดเคลื่อนของโมเดล 2 โมเดลเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลชุด

เดียวกัน หากค่า SRMR มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า โมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

- ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root mean square error of approximation: RMSEA) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่กลมกลืนของโมเดลที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่ง ค่า RMSEA ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าแสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงยืนยันลำดับที่ 2 ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์หรืออักษรและความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติและตัวแปรต่างๆดังนี้

สัญลักษณ์หรืออักษรที่ใช้แทนค่าสถิติ

Mean	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C.V.	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง
C^2	หมายถึง	ค่าสถิติไค-สแควร์
df	หมายถึง	องศาอิสระ
p-value	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
RMSEM	หมายถึง	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation)
SRMR	หมายถึง	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual)

สัญลักษณ์หรืออักษรที่ใช้แทนค่าสถิติ (ต่อ)

CFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index:CFI)
TLI	หมายถึง	ค่า TLI ดัชนี Tucker-Lewis Index

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

H1	หมายถึง	ได้พบเจอเพื่อนใหม่
H2	หมายถึง	ค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย
H3	หมายถึง	เยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน
H4	หมายถึง	ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่
H5	หมายถึง	เติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป
H6	หมายถึง	เดินชม เลือกซื้อสินค้า
H7	หมายถึง	เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ
H8	หมายถึง	แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อน หรือครอบครัว
H9	หมายถึง	ได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย
H10	หมายถึง	หาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน
H11	หมายถึง	เปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน
H12	หมายถึง	ค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน
L1	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นภูเขา/ถ้ำ/น้ำตก
L2	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นน้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน
L3	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นทะเล/ชายหาด/ทะเลสาบ/เกาะ
L4	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นอุทยานแห่งชาติ/สวนสัตว์/สวนรุกชาติ
L5	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นวัด/พิพิธภัณฑสถาน/โบราณสถาน
L6	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นปราสาท/พระราชวัง
L7	หมายถึง	ตลาดน้ำ
L8	หมายถึง	งานแสดงสินค้า
L9	หมายถึง	งานเทศกาลประเพณีต่างๆ,งานแข่งขันกีฬา
L10	หมายถึง	แหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด,ศูนย์การค้า)

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร (ต่อ)

L11	หมายถึง	สถาบันบันเทิง/คาราโอเกะ
L12	หมายถึง	ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ
L13	หมายถึง	การเดินทางที่สะดวกสบาย
L14	หมายถึง	มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม
L15	หมายถึง	มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย
L16	หมายถึง	มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี
L17	หมายถึง	มีความปลอดภัยในการเดินทาง
L18	หมายถึง	มีสภาพอากาศที่ดี
DSS	หมายถึง	ความเป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุจะเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ
Know	หมายถึง	ความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้
Ego	หมายถึง	การพัฒนาและยกระดับตัวเอง
Relax	หมายถึง	การพักผ่อนและผ่อนคลาย
Na-His	หมายถึง	สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม
Event	หมายถึง	งานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง
Trans	หมายถึง	การเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

4.1 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ความถี่และร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สูงอายุ ภาวะสุขภาพ และการเดินทางท่องเที่ยว จำนวน 750 คน โดยข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สถานการณ์ทำงานในปัจจุบัน และภาวะสุขภาพ ปรากฏผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	383	51.07
หญิง	367	48.93
2. อายุ		
60 - 69 ปี	564	75.2
70 - 79 ปี	130	17.33
80 ปี ขึ้นไป	56	7.47
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	493	65.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	63	8.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	33	4.4
อนุปริญญา/ปวส.	26	3.5
ปริญญาตรี	83	11.1
ปริญญาโท	36	4.8
สูงกว่าปริญญาโท	16	2.1
4. สถานภาพสมรส		
โสด	71	9.5
สมรส	432	57.6
หม้าย	177	23.6
หย่า	24	3.2
แยกกันอยู่	46	6.1
5. สถานการณ์ทำงานในปัจจุบัน		
ทำงานแบบเต็มเวลา	154	20.53
ทำงานเป็นช่วงเวลา	74	9.87
ทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว	93	12.40
ไม่ทำเลย	429	57.20
6. สถานะสุขภาพ		
มีโรคประจำตัว	406	54.13
ไม่มีโรคประจำตัว	344	45.87

จากตารางที่ 4.1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.07 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.93 มีช่วงอายุ 60-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.2 ช่วงอายุ 70-79 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.33 และช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.47 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.1 และมีมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 8.4 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 23.6 และโสด คิดเป็นร้อยละ 9.5 เป็นผู้สูงอายุที่ในปัจจุบันไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 57.20 ทำงานแบบเต็มเวลา คิดเป็นร้อยละ 20.53 และทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 12.40 ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 54.13 และไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 45.87

ตารางที่ 4.2 ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุกับความพร้อมหรือเหมาะสมที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ

ความพร้อมในการเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี สามารถเดินทางไปได้ทุกสถานที่	391	52.10
มีสุขภาพร่างกายค่อนข้างดี สามารถเดินทางไปได้เกือบทุกที่	177	23.60
มีสุขภาพร่างกายพอใช้ สามารถเดินทางไปได้บ้างบางพื้นที่	124	16.50
มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง แต่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้	19	2.50
มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ไม่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้	39	5.20

จากตารางที่ 4.2 แสดงภาวะสุขภาพในปัจจุบันของผู้สูงอายุกับความพร้อมหรือเหมาะสมที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี สามารถเดินทางไปได้ทุกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาคือ ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายค่อนข้างดี สามารถเดินทางไปได้เกือบทุกที่ คิดเป็นร้อยละ 23.60 และผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ไม่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้ คิดเป็นร้อยละ 5.20 เป็นต้น

ตารางที่ 4.3 รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่ผ่านมาของผู้สูงอายุ

รูปแบบการเดินทางไปท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	592	78.9
ระบบขนส่งสาธารณะ	51	6.8
รถทัวร์นำเที่ยว	100	13.3
อื่นๆ	7	0.9

จากตารางที่ 4.3 แสดงรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่ผ่านมาของผู้สูงอายุ พบว่า ที่ผ่านมา ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เดินทางไปท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 78.9 รองลงมาคือ เดินทางไปท่องเที่ยวด้วยรถทัวร์นำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 13.3 และเดินทางไปท่องเที่ยวด้วยระบบขนส่งสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้ร่วมเดินทาง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางไปคนเดียว	21	2.8
เดินทางพร้อมครอบครัว	562	74.9
เดินทางพร้อมเพื่อนฝูง	165	22.0
อื่นๆ	2	0.3

จากตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลของผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวกับผู้สูงอายุเดินทางไปท่องเที่ยวด้วย พบว่า การเดินทางไปท่องเที่ยวที่ผ่านมาของผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปพร้อมกับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 74.9 รองลงมาคือ เดินทางพร้อมเพื่อนฝูง คิดเป็นร้อยละ 22.0 และเดินทางไปคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ความสามารถในการดูแลตนเองระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

ความสามารถในการดูแลตนเอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สามารถดูแลตนเองได้ตามปกติ	703	93.7
สามารถดูแลตนเองได้บ้างบางกรณี	26	3.5
ไม่สามารถดูแลตนเองได้ ต้องมีคนดูแล	21	2.8

จากตารางที่ 4.5 แสดงความสามารถในการดูแลตนเองระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถดูแลตนเองได้ตามปกติ คิดเป็นร้อยละ 93.7 รองลงมาคือ สามารถดูแลตนเองได้บ้างบางกรณี คิดเป็นร้อยละ 3.5 และไม่สามารถดูแลตนเองได้ต้องมีคนดูแล คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวชี้วัด

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง และส่วนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.6 และ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง

ตัวแปร	Mean	SD	Sk	Ku	CV
ปัจจัยด้านแรงผลักดัน					
ได้พบเจอเพื่อนใหม่	2.77	1.10	0.39	-0.54	39.65
ค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย	2.68	1.20	0.16	-0.91	44.84
เยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน	3.29	1.08	-0.20	-0.72	32.84
ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่	2.92	1.17	-0.08	-0.79	40.25
เติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป	3.14	1.04	0.03	-0.64	33.04
เดินชม เลือกซื้อสินค้า	2.77	1.23	-0.02	-1.00	44.40
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ	3.05	1.04	0.02	-0.34	34.19
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อน หรือ					
ครอบครัว	3.11	1.19	-0.28	-0.73	38.05
ได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย	3.04	1.14	-0.18	-0.69	37.41
หาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้					
ชีวิตประจำวัน	3.04	1.21	-0.20	-0.88	39.91
เปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน	3.49	1.07	-0.33	-0.68	30.58
ค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน	2.81	1.22	0.08	-0.85	43.52

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวชี้วัดของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง พบว่า ตัวชี้วัดด้านความต้องการเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.49 (SD=1.07) รองลงมาคือ ตัวชี้วัดด้านความต้องการเยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 (SD=1.08) และตัวชี้วัดด้านการค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.68 (SD=1.20)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) พบว่า ตัวชี้วัดด้านค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุดเท่ากับ 44.84 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดด้านความต้องการเดินทางเลือกซื้อสินค้า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 44.40 และตัวชี้วัดด้านความต้องการเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยที่สุดเท่ากับ 30.58

เมื่อพิจารณาลักษณะการแจกแจงของข้อมูลความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) พบว่า ตัวชี้วัดเกือบทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นลบซึ่งเป็นการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย มีค่าระหว่าง -0.02 ถึง -0.33 แสดงว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ให้คะแนนกับแรงผลักดันด้านการเยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ การเดินทางเลือกซื้อสินค้า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อน หรือครอบครัว การได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย การหาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน และการเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อนสูงกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงตัวชี้วัดด้านความต้องการได้พบเจอเพื่อนใหม่ ด้านความต้องการค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย ด้านความต้องการเติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป ด้านความต้องการเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ และด้านความต้องการค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน ที่มีค่าความเบ้เป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.02 ถึง 0.39 ซึ่งเป็นการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ขวา แสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัดแต่ละตัวค่อนข้างต่ำ และเมื่อพิจารณาค่าความโด่งของตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นลบ มีค่าระหว่าง -0.34 ถึง -1.00 มีลักษณะความโด่งค่อนข้างต่ำ แสดงว่าตัวชี้วัดเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลสูง ซึ่งการศึกษานี้จะใช้วิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum likelihood estimation; MLE) โดยมีข้อกำหนดคือข้อมูลต้องมีการกระจายตัวแบบปกติ (Normal distribution) ซึ่งพิจารณาจากค่าความเบ้และค่าความโด่งของข้อมูลจากตารางที่ 4.6 ค่าความเบ้มีค่าอยู่ระหว่าง -0.33 ถึง 0.39 ส่วนค่าความโด่งนั้นมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง -0.34 ซึ่งพบว่า ค่าความเบ้มีค่าน้อยกว่า 3.0 และค่าความโด่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีลักษณะการกระจายตัวแบบปกติ (Kline, 2011) จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และความโด่งของตัวแปรสังเกตได้
ด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง

ตัวแปร	Mean	SD	Sk	Ku	CV
ปัจจัยด้านแรงดึงดูด					
ภูเขา ถ้ำ และน้ำตก	2.96	1.22	0.00	-0.94	41.26
น้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน	3.10	1.29	-0.29	-1.03	41.60
ทะเล ชายหาด ทะเลสาบ และเกาะ	3.65	1.13	-0.77	0.01	31.00
อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ สวนรุกชาติ	3.38	1.02	-0.29	-0.14	30.17
วัด/พิพิธภัณฑสถาน/โบราณสถาน	3.99	0.96	-0.88	0.67	24.13
ปราสาท พระราชวัง	3.66	0.99	-0.68	0.27	27.14
ตลาดน้ำ	3.05	1.32	-0.21	-1.09	43.20
งานแสดงสินค้า	2.73	1.27	0.01	-1.16	46.35
งานเทศกาลประเพณีต่างๆ,งานแข่งขันกีฬา	2.96	1.19	-0.12	-0.98	40.02
แหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด,ศูนย์การค้า)	2.57	1.18	0.26	-0.93	45.90
สถานบันเทิง/คาราโอเกะ	2.00	1.22	0.81	-0.71	61.18
ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ	3.33	1.08	-0.32	-0.44	32.39
การเดินทางที่สะดวกสบาย	3.94	0.96	-0.82	0.37	24.48
มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม	3.89	0.97	-0.73	0.24	25.06
มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย	3.58	1.05	-0.45	-0.51	29.29
มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี	3.54	1.04	-0.39	-0.52	29.49
มีความปลอดภัยในการเดินทาง	4.00	1.22	-0.96	-0.38	30.62
มีสภาพอากาศที่ดี	3.89	1.14	-0.86	0.00	29.44

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวชี้วัดของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง พบว่าตัวชี้วัดด้านมีความปลอดภัยในการเดินทาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.00 (SD=1.22)รองลงมาคือตัวชี้วัดด้านวัด/พิพิธภัณฑสถาน/โบราณสถาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (SD=0.96)และตัวชี้วัดด้านสถานบันเทิง/คาราโอเกะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 2.00 (SD=1.22)

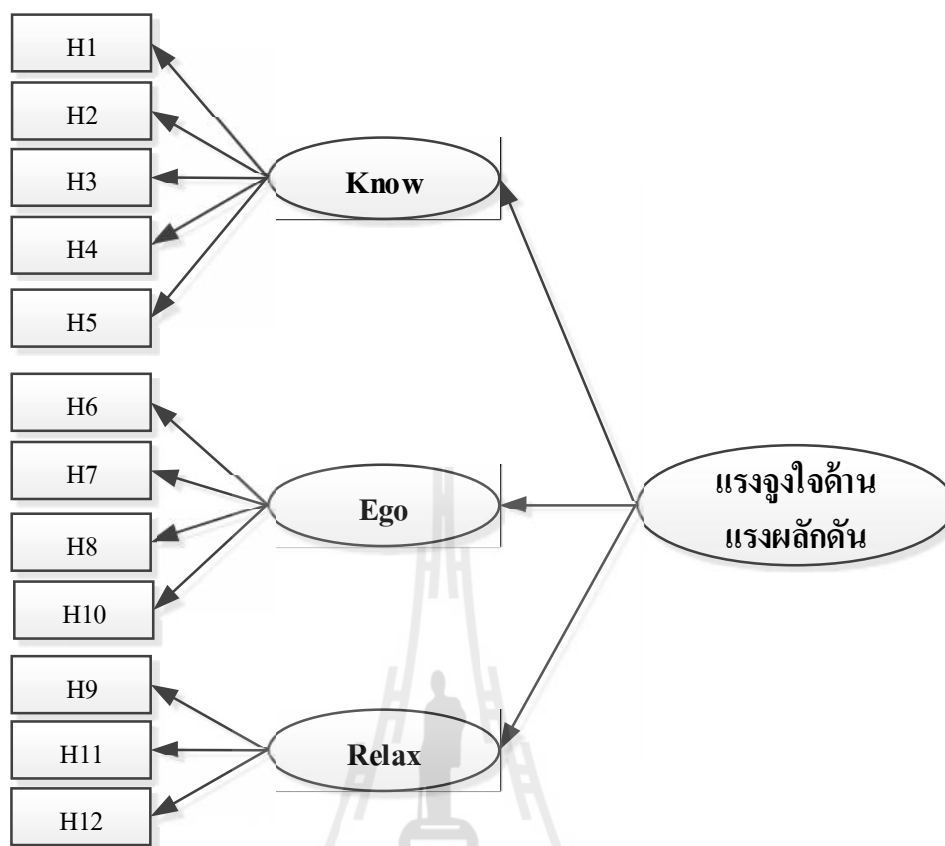
เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) พบว่า ตัวชี้วัดด้านสถานบันเทิง/คาราโอเกะ มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุดเท่ากับ 61.15 รองลงมาคือ ตัวชี้วัดด้านงานแสดงสินค้า มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 46.30 และตัวชี้วัดด้านวัด/พิพิธภัณฑ/โบราณสถาน มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายน้อยที่สุดเท่ากับ 24.13

เมื่อพิจารณาลักษณะการแจกแจงของข้อมูลความเบ้และความโด่ง พบว่า ตัวชี้วัดเกือบทุกตัวมีความเบ้เป็นลบซึ่งเป็นการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้าย มีค่าระหว่าง -0.12 ถึง -0.96 แสดงว่า ผู้สูงอายุให้คะแนนกับแรงจูงในด้านแรงดึงดูดส่วนใหญ่สูงกว่าค่าเฉลี่ย มีเพียงตัวชี้วัดด้านสถานที่ท่องเที่ยวภูเขา/ถ้ำและน้ำตก ด้านงานแสดงสินค้า ด้านแหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด, ศูนย์การค้า) และด้านสถานบันเทิง/คาราโอเกะที่มีความเบ้เป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 0.81 เป็นการแจกแจงข้อมูลในลักษณะเบ้ขวา แสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัดแต่ละตัวค่อนข้างต่ำ และเมื่อพิจารณาค่าความโด่งของตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดเกือบทุกตัวมีความโด่งเป็นลบ มีค่าระหว่าง -0.38 ถึง -1.16 ซึ่งมีลักษณะความโด่งค่อนข้างต่ำ แสดงว่าตัวชี้วัดเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลสูง มีเพียงตัวชี้วัดด้านสถานที่ท่องเที่ยวทะเล ชายหาด ทะเลสาบ และเกาะ ด้านสถานที่ท่องเที่ยววัด/พิพิธภัณฑ/โบราณสถาน ด้านสถานที่ท่องเที่ยวปราสาท พระราชวัง ด้านการเดินทางที่สะดวกสบาย ด้านการมีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม และการมีสภาพอากาศที่ดี มีความโด่งเป็นบวก มีค่าระหว่าง 0.00 ถึง 0.67 ซึ่งมีลักษณะความโด่งสูง แสดงว่าตัวชี้วัดเหล่านี้มีการกระจายของข้อมูลต่ำ ซึ่งการศึกษานี้จะใช้วิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum likelihood estimation; MLE) โดยมีข้อกำหนดคือข้อมูลต้องมีการกระจายตัวแบบปกติ (Normal distribution) ซึ่งพิจารณาจากค่าความเบ้และค่าความโด่งของข้อมูล จากตารางที่ 4.7 ค่าความเบ้มีค่าอยู่ระหว่าง -0.96 ถึง 0.81 ส่วนค่าความโด่งนั้นมีค่าอยู่ระหว่าง -1.16 ถึง 0.67 ซึ่งพบว่า ค่าความเบ้มีค่าน้อยกว่า 3.0 และค่าความโด่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าข้อมูลมีลักษณะการกระจายตัวแบบปกติ (Kline, 2011) จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์หองค์ประกอบต่อไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เชิงยืนยันของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

ในการวิเคราะห์เชิงยืนยันของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยมีรายละเอียดแสดงดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 กรอบแนวคิดแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร (Correlation) ด้วยโปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 16 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.303 ถึง 0.655 ตัวแปรมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคู่ตัวแปรที่มีลักษณะความสัมพันธ์สูงสุดคือ การเดินชม เลือกซื้อสินค้า (H6) กับการหาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน (H10) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ การค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย (H2) กับการเดินทางเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ (H7) และเมื่อพิจารณาผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นค่าสถิติทดสอบสมมุติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้น เป็นเมทริกซ์เอกลักษ์ พบว่า ค่า $C^2 = 4424.967$ ($df = 66$, $p < 0.001$) ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ($KMO = 0.946$) แสดงให้เห็นว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมี

ความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรมากพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติ
ตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

	H1	H2	H3	H4	H5	H6	H7	H8	H9	H10	H11	H12
H1	1											
H2	0.356 **	1										
H3	0.448 **	0.494 **	1									
H4	0.525 **	0.559 **	0.573 **	1								
H5	0.445 **	0.475 **	0.529 **	0.589* *	1							
H6	0.475 **	0.478 **	0.556 **	0.501* *	0.453 **	1						
H7	0.486 **	0.303 **	0.434 **	0.379* *	0.384 **	0.453 **	1					
H8	0.479 **	0.419 **	0.457 **	0.508* *	0.416 **	0.534 **	0.449 **	1				
H9	0.487 **	0.401 **	0.461 **	0.516* *	0.422 **	0.492 **	0.412 **	0.528 **	1			
H10	0.470 **	0.563 **	0.533 **	0.565* *	0.491 **	0.665 **	0.466 **	0.543 **	0.549 **	1		
H11	0.452 **	0.459 **	0.539 **	0.507* *	0.458 **	0.551 **	0.423 **	0.505 **	0.514 **	0.611 **	1	
H12	0.560 **	0.374 **	0.330 **	0.477* *	0.389 **	0.483 **	0.423 **	0.487 **	0.439 **	0.537 **	0.464 **	1
MEAN	2.77	2.68	3.29	2.92	3.14	2.77	3.05	3.11	3.04	3.04	3.49	3
S.D.	1.1	1.202	1.081	1.174	1.036	1.232	1.044	1.185	1.136	1.215	1.068	1

Bartlett's Test of Sphericity = 4424.967, KMO = 0.946, df = 66, Sig. = 0.000

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 ด้านแรงผลักดันของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

องค์ประกอบ/ตัวแปร	β	SE	t-value	R^2	Error	AVE	CR
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบอันดับที่ 1							
ความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (0.832)						0.508	0.837
H1	0.659**	0.023	28.189	0.434	0.566		
H2	0.662**	0.023	28.489	0.438	0.562		
H3	0.739**	0.020	37.794	0.546	0.454		
H4	0.794**	0.017	46.850	0.630	0.370		
H5	0.702**	0.021	32.880	0.493	0.507		
พัฒนาและยกระดับตัวเอง (0.786)						0.479	0.785
H6	0.746**	0.019	38.782	0.557	0.443		
H7	0.600**	0.026	23.464	0.364	0.636		
H8	0.714**	0.021	33.987	0.510	0.490		
H9	0.698**	0.021	32.538	0.487	0.513		
พักผ่อนและผ่อนคลาย (0.775)						0.545	0.781
H10	0.810**	0.017	48.609	0.656	0.344		
H11	0.748**	0.019	38.803	0.560	0.440		
H12	0.647**	0.024	26.765	0.418	0.582		
Chi square = 162.834 , df = 48, p-value = 0.0000, RMSEM = 0.057, SRMR = 0.028, CFI = 0.974, TLI = 0.964							

*p<0.05, **p<0.01

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ด้วยโปรแกรม Mplus เวอร์ชัน 7.11 โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 162.834$ $df = 48$ ค่า RMSEM เท่ากับ 0.057 ค่า SRMR เท่ากับ 0.028 CFI เท่ากับ 0.974 และค่า TLI เท่ากับ 0.964 แสดงให้เห็นโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านแรงผลักดันในการเดินทางมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Daire Hooper, 2008)

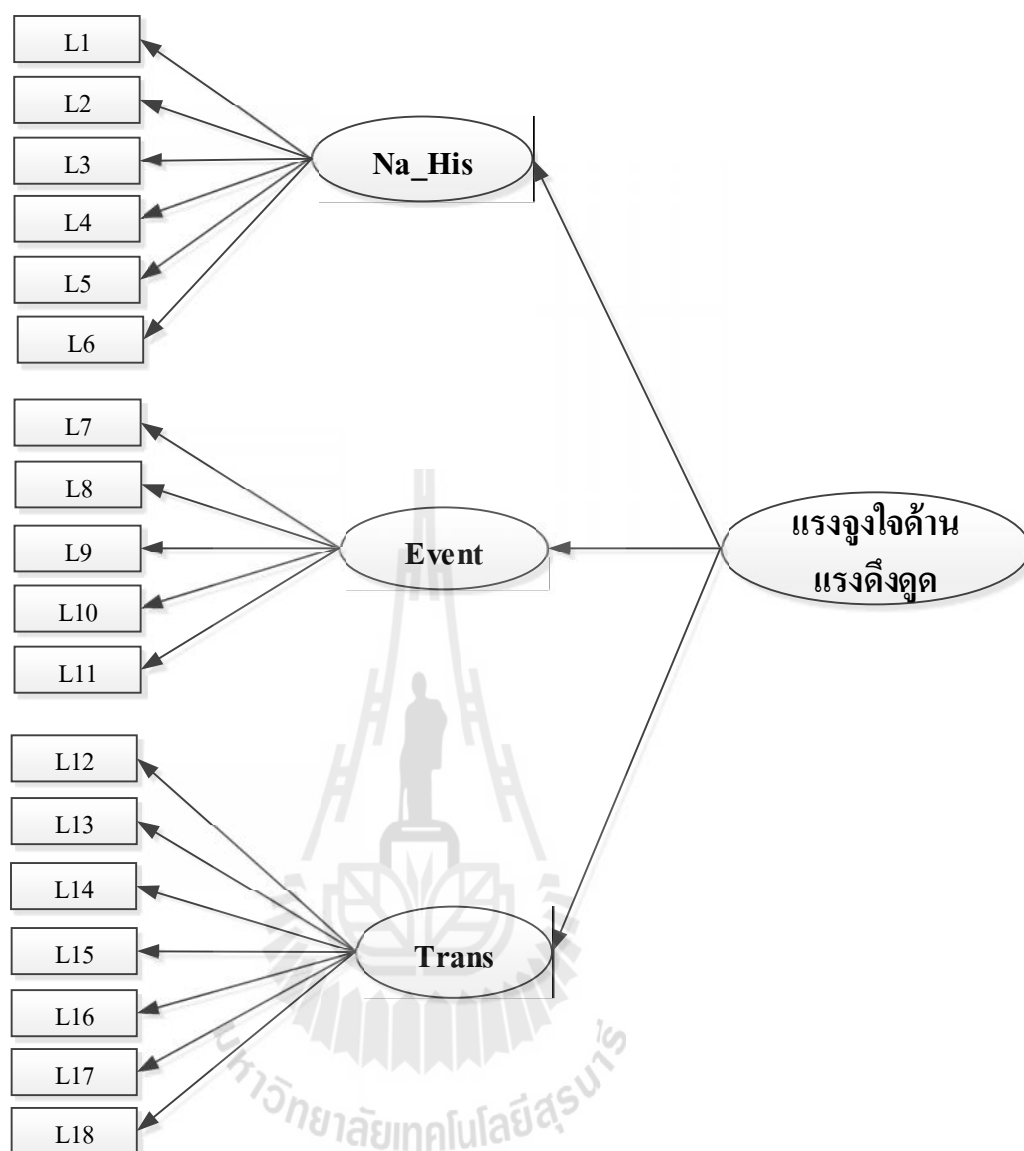
และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรัก (Cronbach's alpha) ของแต่ละองค์ประกอบ คือ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) มีค่าเท่ากับ 0.832 ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) มีค่าเท่ากับ 0.786 ด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่าเท่ากับ 0.755 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.6 ถือว่ายอมรับได้ (Clare Hume, 2006) แต่ถ้ามีค่า มากกว่า 0.7 ขึ้นไปถือว่าดี (Joseph F. Hair. Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 12 ตัว สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.603 – 0.810 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบแต่ละด้านได้อย่างมีความหมาย โดยโมเดลสามารถจัดกลุ่มของตัวแปรทั้ง 12 ตัว ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้พบเจอเพื่อนใหม่ (H1) การค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย (H2) การเยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน (H3) การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ (H4) และการเติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป (H5) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.659 – 0.794 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ (H4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.794 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การได้พบเจอเพื่อนใหม่ (H1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.659 สำหรับองค์ประกอบด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเดินชมเลือกซื้อสินค้า (H6) การเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ (H7) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อนหรือครอบครัว (H8) และการได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย (H9) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.600 – 0.746 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ การเดินชมเลือกซื้อสินค้า (H6) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.746 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ (H7) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.600 และองค์ประกอบด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การหาประสบการณ์แปลกใหม่ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน (H10) การเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน (H11) และการค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (H12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.647 – 0.810 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ

การหาประสบการณ์แปลกใหม่ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน (H10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.810 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (H12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.647 ซึ่งตัวชี้วัดทั้งหมดของการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากกว่า 0.5 ถือว่ายอมรับได้ (Joseph F. Hair, Jr, 2010) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไปถือว่าดี (Rex B. Kline, 2004) ดังนั้น ในองค์ประกอบด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเองมีตัวชี้วัดการเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ (H7) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.600 ผู้วิจัยจึงตัดตัวชี้วัดนี้ทิ้งไป เนื่องจากมีค่าใกล้เคียง 0.6 มากเกินไป

เมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมีค่าความแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่า คือ (1) ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน (Average variance extracted : AVE) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่า AVE เท่ากับ 0.508 0.478 และ 0.545 ตามลำดับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ตัวที่มีค่า AVE มากกว่า 0.5 และ (2) ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (construct reliability : CR) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่า CR เท่ากับ 0.837, 0.785 และ 0.781 ตามลำดับ ซึ่งมีมากกว่า 0.7 (Joseph F. Hair, Jr, 2010)

ในการวิเคราะห์เชิงยืนยันของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยมีรายละเอียดแสดงดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 กรอบแนวคิดแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง

ตารางที่ 4.10 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสถิติตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร

	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L14	L15	L16	L17	L18
L1	1																	
L2	0.592**	1																
L3	0.595**	0.502**	1															
L4	0.463**	0.402**	0.449**	1														
L5	0.157**	0.052	0.238**	0.241**	1													
L6	0.200**	0.157**	0.276**	0.316**	0.467**	1												
L7	0.399**	0.433**	0.446**	0.333**	0.138**	0.304**	1											
L8	0.429**	0.475**	0.350**	0.325**	0.01	0.118**	0.474**	1										
L9	0.371**	0.395**	0.299**	0.227**	0.090*	0.158**	0.399**	0.549**	1									
L10	0.290**	0.273**	0.265**	0.218**	0.084*	0.188**	0.415**	0.516**	0.490**	1								
L11	0.348**	0.383**	0.239**	0.187**	-0.080*	0.063	0.283**	0.430**	0.391**	0.484**	1							
L12	0.235**	0.085*	0.289**	0.216**	0.269**	0.187**	0.165**	0.082*	0.076*	-0.090*	-0.204**	1						
L13	0.251**	0.271**	0.339**	0.247**	0.134**	0.248**	0.276**	0.217**	0.201**	0.102**	0.030	0.369**	1					
L14	0.269**	0.312**	0.342**	0.252**	0.096**	0.208**	0.314**	0.263**	0.265**	0.155**	0.057	0.344**	0.661**	1				
L15	0.223**	0.237**	0.305**	0.146**	0.116**	0.146**	0.341**	0.190**	0.201**	0.076*	-0.057	0.463**	0.542**	0.595**	1			
L16	0.204**	0.185**	0.278**	0.210**	0.116**	0.157**	0.253**	0.174**	0.175**	0.045	-0.070	0.430**	0.497**	0.566**	0.648**	1		
L17	0.400**	0.395**	0.429**	0.199**	0.075*	0.206**	0.420**	0.369**	0.344**	0.193**	0.145**	0.287**	0.525**	0.586**	0.568**	0.521**	1	
L18	0.409**	0.305**	0.466**	0.258**	0.162**	0.285**	0.369**	0.306**	0.292**	0.185**	0.134**	0.338**	0.482**	0.542**	0.481**	0.476**	0.699**	1
MEAN	2.96	3.1	3.65	3.38	3.99	3.66	3.05	2.73	2.96	2.570	2.000	3.33	3.94	3.89	3.58	3.54	4	3.89
S.D.	1.223	1.29	1.132	1.02	0.963	0.994	1.316	1.266	1.186	1.179	1.221	1.079	0.965	0.974	1.048	1.043	1.224	1.145

Bartlett's Test of Sphericity = 5885.668, KMO = 0.893, df = 153, Sig. = 0.000

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร (Correlation) ด้วยโปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 16 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง -0.204 ถึง 0.699 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางลบและบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคู่ตัวแปรที่มีลักษณะความสัมพันธ์สูงสุดคือ สภาพอากาศที่ดี (L18) กับมีความปลอดภัยในการเดินทาง (L17) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ (L12) กับแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิง/คาราโอเกะ (L11) และเมื่อพิจารณาผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งเป็นค่าสถิติทดสอบสมมุติฐานว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้น เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ พบว่า ค่า $\chi^2 = 5885.668$ ($df = 153$, $p < 0.001$) ซึ่งแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ($KMO = 0.893$) แสดงให้เห็นว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรมากพอที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4. 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

องค์ประกอบ/ตัวแปร	☐	SE	t-value	R ²	Error	AVE	CR
การวิเคราะห์องค์ประกอบอันดับที่ 1							
สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (0.760)						0.365	0.751
L1	0.787**	0.019	41.571	0.619	0.381		
L2	0.722**	0.022	32.967	0.521	0.479		
L3	0.743**	0.021	35.414	0.552	0.448		
L4	0.587**	0.028	21.269	0.345	0.655		
L5	0.222**	0.038	5.895	0.049	0.951		
L6	0.324**	0.036	8.940	0.105	0.895		
งานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง (0.798)						0.450	0.802
L7	0.630**	0.027	23.654	0.397	0.603		
L8	0.774**	0.020	38.458	0.599	0.401		
L9	0.693**	0.024	29.405	0.480	0.520		
L10	0.671**	0.025	27.043	0.450	0.550		

ตารางที่ 4. 11 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวแปร	□	SE	t-value	R ²	Error	AVE	CR
L11	0.568**	0.029	19.561	0.323	0.677		
การเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (0.876)						0.494	0.871
L12	0.502**	0.030	16.484	0.252	0.748		
L13	0.707**	0.023	30.813	0.499	0.501		
L14	0.776**	0.019	40.214	0.603	0.397		
L15	0.748**	0.021	35.864	0.560	0.440		
L16	0.701**	0.023	30.154	0.492	0.508		
L17	0.754**	0.021	36.720	0.569	0.431		
L18	0.696**	0.024	29.462	0.484	0.516		
Chi square = 731.028 , df = 127, p-value = 0.0000, RMSEM = 0.080, SRMR = 0.074, CFI = 0.895, TLI = 0.874							

*p<0.05, **p<0.01

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ด้วยโปรแกรม Mplus เวอร์ชัน 7.11 โดยพิจารณาจากค่า $C^2 = 731.028$ $df = 127$ ค่า RMSEM เท่ากับ 0.080 ค่า SRMR เท่ากับ 0.074 CFI เท่ากับ 0.895 และค่า TLI เท่ากับ 0.874 แสดงให้เห็นโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านแรงดึงดูดในการเดินทางมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Daire Hooper, 2008) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรัก (Cronbach's alpha) ของแต่ละองค์ประกอบ คือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) มีค่าเท่ากับ 0.760 ด้านงานเทศกาล เหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) มีค่าเท่ากับ 0.798 และด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่าเท่ากับ 0.876 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.6 ถือว่ายอมรับได้ (Clare Hume, 2006) แต่ถ้ามีค่า มากกว่า 0.7 ขึ้นไปถือว่าดี (Joseph F. Hair. Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 18 ตัว

สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.222 – 0.787 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบแต่ละด้านได้อย่างมีความหมาย โดยโมเดลสามารถจัดกลุ่มของตัวแปรทั้ง 12 ตัว ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นภูเขา/ถ้ำ/น้ำตก (L1) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นน้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน (L2) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นทะเล/ทะเลสาบ/เกาะ (L3) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นอุทยานแห่งชาติ/สวนสัตว์ (L4) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นวัด/พิพิธภัณฑสถาน (L5) และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นปราสาท/พระราชวัง (L6) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.222 – 0.787 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นภูเขา/ถ้ำ/น้ำตก (L1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.787 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นวัด/พิพิธภัณฑสถาน (L5) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.222 สำหรับองค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ได้แก่ ตลาดน้ำ (L7) งานแสดงสินค้า (L8) งานเทศกาลประเพณีต่างๆหรืองานแข่งขันกีฬา (L9) แหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด, ศูนย์การค้า) (L10) และสถานบันเทิง/คาราโอเกะ (L11) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.568 – 0.774 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ งานแสดงสินค้า (L8) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.774 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ สถานบันเทิง/คาราโอเกะ (L11) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.568 และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) ประกอบด้วย ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (L12) การเดินทางที่สะดวกสบาย (L13) มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม (L14) มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย (L15) มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี (L16) มีความปลอดภัยในการเดินทาง (L17) และมีสภาพอากาศที่ดี (L18) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.502-0.776 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม (L14) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.776 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ (L12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.502 ซึ่งตัวชี้วัดทั้งหมดของการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน

มากกว่า 0.5 ถือว่ายอมรับได้ (Joseph F. Hair. Jr, 2010) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไปถือว่าดี (Rex B. Kline, 2004) ดังนั้น ในองค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) มีตัวชี้วัดสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นวัด/พิพิธภัณฑสถาน (L5) และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นปราสาท/พระราชวัง (L6) ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.222 และ 0.3245 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงตัดตัวชี้วัดนี้ออก เนื่องจากมีค่าน้อยกว่า 0.5 เช่นเดียวกับด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) มีตัวชี้วัดของสถานบันเทิง/คาราโอเกะ (L11) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.568 ผู้วิจัยจึงตัดตัวชี้วัดนี้ทิ้งไป เนื่องจากมีค่าใกล้เคียง 0.6 มากเกินไปและองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีตัวชี้วัดของความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ (L12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.502 ผู้วิจัยจึงตัดตัวชี้วัดนี้ทิ้งไป เนื่องจากมีค่าน้อยกว่า 0.6

เมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่า ข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมีค่าแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่า คือ (1) ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน (Average variance extracted : AVE) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่า AVE เท่ากับ 0.365, 0.450 และ 0.494 ตามลำดับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ตัวที่มีค่า AVE น้อยกว่า 0.5 ต้องปรับแก้โมเดลอีกครั้ง และ (2) ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (construct reliability : CR) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่า CR เท่ากับ 0.751, 0.802 และ 0.871 ตามลำดับ ซึ่งมีมากกว่า 0.7 (Joseph F. Hair. Jr, 2010)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 ด้านแรงผลักดันของโมเดลการวัด
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ (โมเดลปรับแก้)

องค์ประกอบ/ตัวแปร	□	SE	t-value	R ²	Error	AVE	CR
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบอันดับที่ 1							
ความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (0.832)						0.508	0.837
H1	0.650**	0.024	27.390	0.423	0.577		
H2	0.667**	0.023	28.994	0.445	0.555		
H3	0.736**	0.020	37.381	0.542	0.458		
H4	0.799**	0.017	47.903	0.638	0.362		
H5	0.702**	0.021	32.806	0.493	0.507		
พัฒนาและยกระดับตัวเอง (0.763)						0.516	0.762
H6	0.745**	0.020	37.784	0.555	0.445		
H8	0.711**	0.022	32.675	0.505	0.495		
H9	0.699**	0.022	31.998	0.489	0.511		
พักผ่อนและผ่อนคลาย (0.775)						0.544	0.780
H10	0.810**	0.017	48.194	0.657	0.343		
H11	0.750**	0.019	38.822	0.563	0.437		
H12	0.642**	0.024	26.260	0.412	0.588		
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบอันดับที่ 2							
แรงจูงใจด้านแรงผลักดัน						0.925	0.987
X1	0.912**	0.014	63.111	0.169	0.013		
X2	1.000**	0.015	67.756	0.001	0.011		
X3	0.971**	0.013	71.968	0.056	0.082		
Chi square = 116.256 , df = 38, p-value = 0.0000, RMSEM = 0.052, SRMR = 0.025, CFI = 0.981, TLI = 0.972							

*p<0.05, **p<0.01

เมื่อปรับแก้โมเดลรายละเอียดดังตารางที่ 4.12 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ด้วยโปรแกรม Mplus เวอร์ชัน 7.11 โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 116.256$ $df = 38$ ค่า RMSEA เท่ากับ 0.052 ค่า SRMR เท่ากับ 0.025 CFI เท่ากับ 0.981 และค่า TLI เท่ากับ 0.972 แสดงให้เห็นโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุด้านแรงผลักดันในการเดินทางมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Daire Hooper, 2008) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรัก (Cronbach's alpha) ของแต่ละองค์ประกอบ คือ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) มีค่าเท่ากับ 0.832 ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) มีค่าเท่ากับ 0.763 ด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่าเท่ากับ 0.775 ซึ่งมีความมากกว่า 0.6 ถือว่ายอมรับได้ (Clare Hume, 2006) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.7 ขึ้นไปถือว่าดี (Joseph F. Hair, Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 1 พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 11 ตัว สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงงูใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.642 – 0.810 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบแต่ละด้านได้อย่างมีความหมาย โดยโมเดลสามารถจัดกลุ่มของตัวแปรทั้ง 11 ตัว ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้พบเจอเพื่อนใหม่ (H1) การค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย (H2) การเยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน (H3) การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ (H4) และการเติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป (H5) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.650 – 0.799 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ (H4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.799 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การได้พบเจอเพื่อนใหม่ (H1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.650 สำหรับองค์ประกอบด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเดินทางเลือกซื้อสินค้า (H6) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อนหรือครอบครัว (H8) และการได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย (H9) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.699 – 0.745 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ การเดินทางเลือกซื้อสินค้า (H6) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.754 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนัก

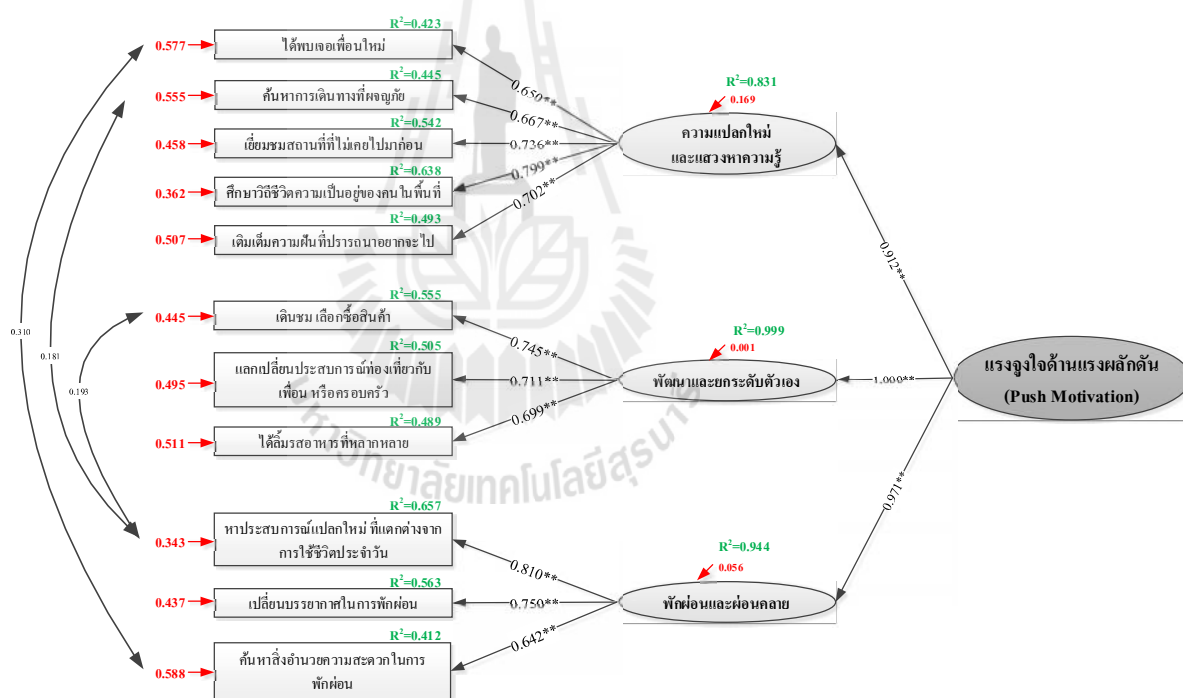
องค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย (H9) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.699 และองค์ประกอบด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การหาประสบการณ์แปลกใหม่ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน (H10) การเปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน (H11) และการค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (H12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.642-0.810 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ การหาประสบการณ์แปลกใหม่ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน (H10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.810 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (H12) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.642 ซึ่งตัวชี้วัดทั้งหมดของการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากกว่า 0.5 ถือว่ายอมรับได้ (Joseph F. Hair, Jr, 2010) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไปถือว่าดี (Rex B. Kline, 2004)

เมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมีค่าแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่า คือ (1) ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน (Average variance extracted : AVE) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่า AVE เท่ากับ 0.508 0.516 และ 0.544 ตามลำดับ ที่มีค่า AVE มากกว่า 0.5 และ (2) ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (construct reliability : CR) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่า CR เท่ากับ 0.837, 0.762 และ 0.780 ตามลำดับ ซึ่งมีมากกว่า 0.7 (Joseph F. Hair, Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว สามารถยืนยันยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.642 – 0.810 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีความหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.912 – 1.000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ ด้านการ

พัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และตัวชีวิตที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) และเมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมี ความแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่าพบว่า ค่าเฉลี่ย ความแปรปรวน (AVE) มีค่าเท่ากับ 0.925 มากกว่า 0.5 และค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (CR) มีค่าเท่ากับ 0.987 ซึ่งมากกว่า 0.7

เมื่อนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง สามารถนำไปเขียนแบบจำลองที่แสดงผลในรูปของแผนภาพ (diagram) ได้ดังแสดงในรูปที่ 4.3 ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง วัดจากตัวแปรแฝง 3 ตัว 11 ตัวชี้วัด

รูปที่ 4.3 แบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย
ด้านแรงผลักดันในการเดินทาง

หมายเหตุ ประมวลค่าพารามิเตอร์ Standardize ด้วยโปรแกรม Mplus 7.11

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัด
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ (โมเดลปรับแก้)

องค์ประกอบ/ตัวแปร	□	SE	t-value	R ²	Error	AVE	CR
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบอันดับที่ 1							
สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (0.753)						0.510	0.804
L1	0.794**	0.019	42.065	0.631	0.369		
L2	0.731**	0.022	33.859	0.535	0.465		
L3	0.736**	0.021	34.382	0.542	0.458		
L4	0.576**	0.028	20.514	0.332	0.668		
งานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง (0.781)						0.478	0.785
L7	0.652**	0.026	24.680	0.426	0.574		
L8	0.778**	0.021	37.065	0.605	0.395		
L9	0.691**	0.024	28.452	0.478	0.522		
L10	0.636**	0.027	23.860	0.405	0.595		
การเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (0.883)						0.531	0.871
L13	0.698**	0.024	28.696	0.487	0.513		
L14	0.779**	0.020	38.124	0.607	0.393		
L15	0.724**	0.022	32.633	0.524	0.476		
L16	0.677**	0.024	27.647	0.458	0.542		
L17	0.781**	0.021	37.526	0.610	0.390		
L18	0.708**	0.024	29.269	0.502	0.498		
การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบอันดับที่ 2							
แรงจูงใจด้านแรงดึงดูด						0.604	0.817
X4	0.907**	0.035	26.217	0.823	0.177		
X5	0.777**	0.035	22.316	0.604	0.396		
X6	0.620**	0.035	17.600	0.384	0.616		

Chi square = 325.351 , df = 71, p-value = 0.0000, RMSEM = 0.069, SRMR = 0.055, CFI = 0.946, TLI = 0.931

*p<0.05, **p<0.01

เมื่อปรับแก้โมเดลรายละเอียดดังตารางที่ 4.13 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง ด้วยโปรแกรม Mplus เวอร์ชัน 7.11 โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 325.351$ $df = 71$ ค่า RMSEA เท่ากับ 0.069 ค่า SRMR เท่ากับ 0.055 CFI เท่ากับ 0.946 และค่า TLI เท่ากับ 0.931 แสดงให้เห็นว่าโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Daire Hooper, 2008) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบรีค (Cronbach's alpha) ของแต่ละองค์ประกอบ คือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) มีค่าเท่ากับ 0.753 องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) มีค่าเท่ากับ 0.781 และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัยและสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่าเท่ากับ 0.883 ซึ่งมีความมากกว่า 0.6 ถือว่ายอมรับได้ (Clare Hume, 2006) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.7 ขึ้นไปถือว่าดี (Joseph F. Hair, Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 14 ตัวสามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงงูใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.576 – 0.781 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบแต่ละด้านได้อย่างมีความหมาย โดยโมเดลสามารถจัดกลุ่มของตัวแปรทั้ง 14 ตัว ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นภูเขา/ถ้ำ/น้ำตก (L1) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นน้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน (L2) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นทะเล/ทะเลสาบ/เกาะ (L3) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นอุทยานแห่งชาติ/สวนสัตว์ (L4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.576 – 0.794 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นภูเขา/ถ้ำ/น้ำตก (L1) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.794 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นอุทยานแห่งชาติ/สวนสัตว์ (L4) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.576 สำหรับองค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตลาดน้ำ (L7) งานแสดงสินค้า (L8) งานเทศกาลประเพณีต่างๆหรืองานแข่งขันกีฬา (L9) และแหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด, ศูนย์การค้า) (L10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.636 – 0.778 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ งานแสดง

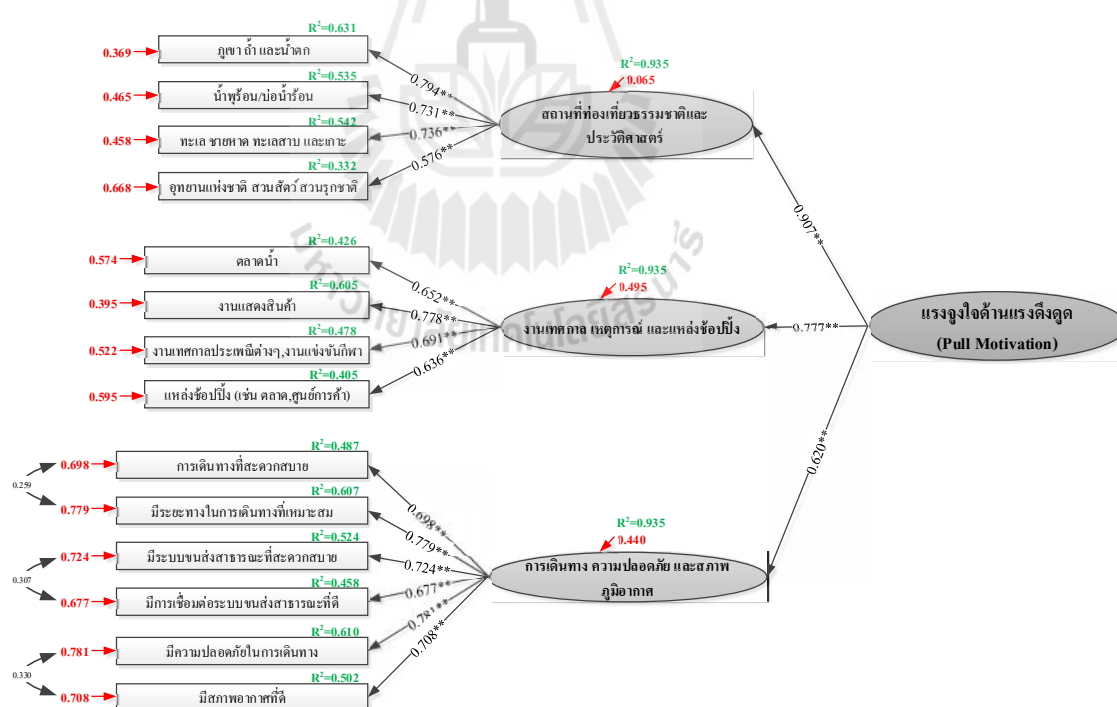
สินค้า (L8) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.778 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ แหล่งข้อปึง (เช่น ตลาด, ศูนย์การค้า) (L10) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.636 และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเดินทางที่สะดวกสบาย (L13) มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม (L14) มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย (L15) มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี (L16) มีความปลอดภัยในการเดินทาง (L17) และมีสภาพอากาศที่ดี (L18) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.698-0.781 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ มีความปลอดภัยในการเดินทาง (L17) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.781 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ การเดินทางที่สะดวกสบาย (L13) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.698 ซึ่งตัวชี้วัดทั้งหมดของการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากกว่า 0.5 ถือว่ายอมรับได้ (Joseph F. Hair, Jr, 2010) แต่ถ้ามีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไปถือว่าดี (Rex B. Kline, 2004)

เมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมีค่าแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่า คือ (1) ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน (Average variance extracted : AVE) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งข้อปึง และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ มีค่า AVE เท่ากับ 0.510, 0.478 และ 0.531 ตามลำดับ ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ตัวที่มีค่า AVE มากกว่า 0.5 และ (2) ค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (construct reliability : CR) จากโมเดลพบว่า องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งข้อปึง และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ มีค่า CR เท่ากับ 0.804, 0.785 และ 0.871 ตามลำดับ ซึ่งมีมากกว่า 0.7 (Joseph F. Hair, Jr, 2010)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงงูใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.620 – 0.907 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีความหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ

และประวัติศาสตร์ (Na-His) ด้านงานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.620 – 0.907 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) และเมื่อพิจารณาความตรงเชิงคู่เข้า (convergent validity) ของโมเดล ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าข้อคำถามหรือตัวชี้วัดที่วัดในเรื่องเดียวกันควรจะมีค่าความแปรปรวนร่วมที่อธิบายโดยองค์ประกอบเดียวกันสูง โดยพิจารณาจาก 2 ค่าพบว่า ค่าเฉลี่ยความแปรปรวน (AVE) มีค่าเท่ากับ 0.604 มากกว่า 0.5 และค่าความเที่ยงขององค์ประกอบ (CR) มีค่าเท่ากับ 0.817 ซึ่งมากกว่า 0.7

เมื่อนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของแบบจำลองการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง สามารถนำไปเขียนแบบจำลองที่แสดงผลในรูปของแผนภาพ (diagram) ได้ดังแสดงในรูปที่ 4.4 ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง วัดจากตัวแปรแฝง 3 ตัว 14 ตัวชี้วัด

รูปที่ 4.4 โมเดลการวัดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย
ด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง

หมายเหตุ: ประมวลค่าพารามิเตอร์ Standardize ด้วยโปรแกรม Mplus 7.11

บทที่ 5

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และ 2) เพื่อทำการจัดกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เพื่อยืนยันความเป็นองค์ประกอบของกลุ่มตัวอย่างกับงานวิจัยของ Sangpikul (2008) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวอเมริกัน Jang and Wu (2006) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุชาวไต้หวัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สูงอายุชาวไทยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 750 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้ตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 4 ภาคได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคละ 1 จังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามหลักการสุ่มอย่างง่ายแบบไม่ใส่คืน (without replacement) เพื่อให้ได้ตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัดที่สุ่มได้ และแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุในแต่ละภาค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และเติมคำตอบ และส่วนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรวัดแบบประเมินค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) และแรงดึงดูดที่ทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) องค์ประกอบด้านงานเทศกาลเหตุการณ์และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans)

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้วยโปรแกรม Mplus 7.11

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.07 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 48.93 มีช่วงอายุ 60-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.2 ช่วงอายุ 70-79 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.33 และช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.47 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.7 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.1 และมีธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 8.4 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 23.6 และโสด คิดเป็นร้อยละ 9.5 เป็นผู้สูงอายุที่ในปัจจุบันไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 57.20 ทำงานแบบเต็มเวลา คิดเป็นร้อยละ 20.53 และทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 12.40 ส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 54.13 และไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 45.87

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี สามารถเดินทางไปได้ทุกสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 52.10 ที่ผ่านมาผู้สูงอายุส่วนใหญ่เดินทางไปท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 78.9 รองลงมาคือ เดินทางไปท่องเที่ยวด้วยรถทัวร์นำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 13.3 ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปพร้อมกับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 74.9 รองลงมาคือ เดินทางพร้อมเพื่อนฝูง คิดเป็นร้อยละ 22.0 และสามารถดูแลตนเองได้ตามปกติ คิดเป็นร้อยละ 93.7

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ แรงจูงใจด้านแรงผลักดันในการเดินทาง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) ลำดับต่อมาคือ แรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) ด้านงานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และด้านการเดินทาง ความปลอดภัยและสภาพภูมิอากาศ (Trans)

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงผลักดันในการเดินทาง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงงูใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.642 – 0.810 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีความหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) และด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย (Relax) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.912 – 1.000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง (Ego) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 1.000 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ด้านความแปลกใหม่และแสวงหาความรู้ (Know) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.912

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของโมเดลการวัดแรงงูใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยด้านแรงดึงดูดในการเดินทาง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 พบว่า ตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว สามารถยืนยันความเป็นองค์ประกอบของแรงงูใจด้านแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานระหว่าง 0.620 – 0.907 กล่าวคือ ตัวแปรทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบของแรงผลักดันในการเดินทางได้อย่างมีความหมาย ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) ด้านงานเทศกาล เหตุการณ์ และแหล่งช้อปปิ้ง (Event) และด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.620 – 0.907 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัว ซึ่งตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดคือ ด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ (Na-His) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.907 และตัวชี้วัดที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานน้อยที่สุดคือ ด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศ (Trans) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.620

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อแรงงูใจด้านแรงผลักดัน พบว่าองค์ประกอบด้านการพัฒนาและยกระดับตัวเอง ($\beta = 1.000$) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อแรงงูใจด้านแรงผลักดันในการเดินทาง

ท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Sangpikul (2008) และ Jang and Wu (2006) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุยังมีความต้องการจะพัฒนาและยกระดับตัวเองจากการได้เดินทางท่องเที่ยว เลือกซื้อสินค้า และลิ้มรสชาติอาหารที่หลากหลาย แล้วสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการท่องเที่ยวกับผู้อื่นได้ จากผลการศึกษาดังกล่าว สถานประกอบการนำเที่ยวหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรม และตารางการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย แปลกใหม่ และเหมาะสมกับวัยและลักษณะทางกายภาพของผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุไปยังสถานที่ที่แปลกใหม่ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ได้ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ และมีสถานที่สำหรับเดินชมเลือกซื้อสินค้า หรือการออกนโยบายลดราคาค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับผู้เดินทางที่เป็นผู้สูงอายุ เป็นต้น

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ ($\beta = 0.907$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Sangpikul (2008) อย่างไรก็ตามผลการศึกษาดังกล่าวมีความแตกต่างจากการศึกษาของ Jang and Wu (2006) ที่พบว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านการเดินทาง ความปลอดภัย และสภาพภูมิอากาศมากกว่าปัจจัยอื่นๆ นั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้สูงอายุชาวไทยและชาวอเมริกันที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยมีความแตกต่างจากผู้สูงอายุชาวไต้หวัน ที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไต้หวัน เหตุผลที่แรงจูงใจด้านแรงดึงดูดในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับสถานที่ท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปเพราะการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วนใหญ่ต้องใช้รถยนต์ส่วนตัว หรือใช้บริการเช่ารถแท็กซี่ เนื่องจากในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันในเรื่องวัฒนธรรม ทักษะคติ โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง ฯลฯ จึงทำให้ผลการศึกษาที่ได้แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าว สถานประกอบการนำเที่ยวหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและประวัติศาสตร์ เช่น ภูเขา ทะเล น้ำตก ให้มีความสะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการกำหนดนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในฤดูกาลต่างๆ เช่น การจัดรถโดยสารชนิดพิเศษที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุเพื่อเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ หรือการจัดงานแสดงสินค้าชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

ผลจากการศึกษาทำให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวทราบถึงปัจจัยที่เป็นแรงดึงดูดในการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ สามารถวางแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว และจัดรายการทัวร์ของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม สร้างแรงจูงใจให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้ แต่ใน

การศึกษานี้มีข้อจำกัดคือเป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวกับผู้สูงอายุจึงทำให้บางครั้งมีปัญหาในการสื่อสาร ควรเพิ่มการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้สูงอายุ การศึกษาในอนาคตควรศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปด้วย เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่มีอายุใกล้เคียงกับผู้สูงอายุตอนต้น อีกทั้งยังมีความแข็งแรงสมบูรณ์ของลักษณะทางกายภาพของร่างกาย และยังสามารถช่วยเหลือตัวเองได้

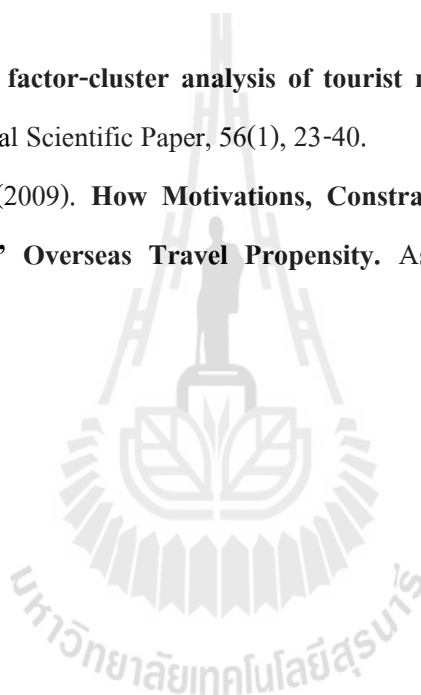

รายการอ้างอิง

- เจนจิรา บรรจงนิกร. (2554). แรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.
- เบญจมาศ ลาภจิตร. (2552). แรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวโปแลนด์เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยธนเรศวร, พิษณุโลก.
- เบญจมาศ อุทกศิริ. (2549). งานบริการท่องเที่ยว. Retrieved 1 ธันวาคม, 2556
- แสงเดือน รตินธร. (2555). การศึกษาปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 10(1), 159-173.
- กัลยา วานิชย์ปัญญา. (2546). การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- กัลยา วานิชย์ปัญญา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลวดี ละม้ายเงิน. (2552). องค์ประกอบการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2550). สถิติพื้นฐาน.
- ฉันทิช วรรณถนอม. (2544). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสม์ : สถิติการวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตา ชัยกุล. (2542). การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. สถาบันราชภัฏราชนครินทร์, ภูเก็ต.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2553). รายงานประจำปีสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2553. In 1 (Ed.). บริษัท ที คิว พี จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- ยุทธ ไกรวรรณ. (2556). การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิตางค์ เหลียวรุ่งเรือง. (2553). พฤติกรรมการเลือกที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุชาวญี่ปุ่นที่มาท่องเที่ยวพำนักระยะยาว: กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริพันธุ์ รักเรียนรบ. (2547). **แรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ**. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมยศ วัฒนกมลชัย, & เขียวลักษณ์ ยี่ม่ออน. (2553). **นักท่องเที่ยวสูงอายุ: กลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว**. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 2(1), 95-103.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). **รายงานผลเบื้องต้นสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2557**. Retrieved 18 มิ.ย., 2558
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ. (2556). **จำนวนประชากรผู้สูงอายุ**. Retrieved 11 มกราคม, 2557
- สุกเพชร เกศรา, ม. ว. (2555). **การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุกรณีศึกษา พื้นที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะและชุมชนรอบจังหวัดลำปาง**. Paper presented at the การประชุมวิชาการพะเยาวิจัครั้งที่ 1, มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- สุชาดา นิมหิรัญวงศ์. (2544). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการท่องเที่ยวภายในประเทศของผู้สูงอายุ**. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร
- สุริรัตน์ เตชาทวิวรรณ. (2545). **พฤติกรรมการท่องเที่ยว**. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Chen, C.-F., & Wu, C.-C. (2009). **How Motivations, Constraints, and Demographic Factors Predict Seniors' Overseas Travel Propensity**. Asia Pacific Management Review, 14(3), 301-312.
- Clare Hume, K. B., and Jo Salmon,. (2006). **Development and reliability of a self-report Questionnaire to examine children's perceptions of the physical activity environment at home and in the neighbourhood**. International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity.
- Daire Hooper, J. C., and Michael R. Mullen,. (2008). **Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit**. Electronic Journal of Business Research Methods, 6(1), 53-60.
- Hsu, C. H. C., Cai, L. A., & Li, M. (2010). **Expectation, Motivation, and Attitude: A Tourist Behavioral Model**. Journal of Travel Research, 49(3), 282-296.
- Jang, S., & Wu, C.-M. E. (2006). **Seniors' travel motivation and the influential factors: An examination of Taiwanese seniors**. Tourism Management, 27(2), 306-316. doi: 10.1016/j.tourman.2004.11.006

- Joseph F. Hair. Jr, W. C. B., Barry J. Babin, Rolph E. Anderson,. (2010). **MultivariateDataAnalysis: A Global Perspective**. NewJersey: PrenticeHal.
- Konu, H., & Laukkanen, T. (2009). **Roles of Motivation Factors in Predicting Tourists' Intentions to Make Wellbeing Holidays – A Finnish Case**. Paper presented at the Paper presented at the Proceedings of the Australian and New Zealand Marketing Academy Conference Australia.
- Rex B. Kline. (2004). **Principles and Practice of Structural Equation Modeling**. New York: Guilford.
- Sangpikul, A. (2008). **A factor-cluster analysis of tourist motivations a case of u.s. senior travelers**. Original Scientific Paper, 56(1), 23-40.
- Wu, C.-F. C. a. C.-C. (2009). **How Motivations, Constraints, and Demographic Factors Predict Seniors' Overseas Travel Propensity**. Asia Pacific Management Review, 14(3), 301-312.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว
ภายในประเทศของกลุ่มผู้สูงอายุ

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของกลุ่มผู้สูงอายุ

ชื่อผู้เก็บแบบสอบถาม.....วันที่.....จังหวัดที่สำรวจ.....ชุดที่.....
สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วัตถุประสงค์ : แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว

๑๑๑๑๑๑

๐๐๐๐๐๐

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ☒ หน้าคำตอบที่ตรงกับความจริง

- 1.1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
- 1.2. อายุ ปี
- 1.3. ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ 1) ประถมศึกษา ☐ 2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ 4) อนุปริญญา/ปวส. ☐ 5) ปริญญาตรี ☐ 6) ปริญญาโท
☐ 7) สูงกว่าปริญญาโท
- 1.4. สถานภาพสมรส ☐ 1) โสด ☐ 2) สมรส ☐ 3) หม้าย
☐ 4) หย่า ☐ 5) แยกกันอยู่
- 1.5. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพหรือไม่
☐ 1) ทำงานแบบเต็มเวลา (Full Time) ☐ 2) ทำงานเป็นช่วงเวลา (Part Time)
☐ 3) ทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว (Special Job) ☐ 4) ไม่ทำเลย
- 1.7. ท่านมีโรคประจำตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวบ้างหรือไม่
☐ 1) มี แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว โปรดระบุโรคประจำตัว.....
☐ 2) มี และเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว โปรดระบุโรคประจำตัว.....
☐ 3) ไม่มี
- 1.8. ปัจจุบันภาวะสุขภาพของท่านมีความพร้อมหรือเหมาะสมที่จะเดินทางท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ มากน้อยเพียงใด
☐ 1) แข็งแรงดี สามารถเดินทางไปได้ทุกสถานที่ ☐ 2) ค่อนข้างดี สามารถเดินทางไปได้เกือบทุกที่
☐ 3) พอใช้ สามารถเดินทางไปได้บ้างบางพื้นที่ ☐ 4) ไม่แข็งแรง แต่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้
☐ 5) ไม่แข็งแรง ไม่พร้อมที่จะเดินทางท่องเที่ยวได้
- 1.9. มีความเป็นไปได้ที่จะเดินทางท่องเที่ยวในประเทศภายใน 12 เดือนนี้
☐ 1) ไม่เห็นด้วยเลย ☐ 2) เห็นด้วยน้อย
☐ 3) เห็นด้วยปานกลาง ☐ 4) เห็นด้วยมาก
☐ 5) เห็นด้วยมากที่สุด
- 1.10. การท่องเที่ยวภายในประเทศของท่านส่วนใหญ่เดินทางด้วยรูปแบบใด
☐ 1) รถยนต์ส่วนตัว ☐ 2) ระบบขนส่งสาธารณะ

- ☐ 3) รถทัวร์นำเที่ยว ☐ 4) อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 1.11. การท่องเที่ยวภายในประเทศของท่าน ส่วนใหญ่ท่านเดินทางพร้อมกับบุคคลกลุ่มใด
- ☐ 1) เดินทางไปคนเดียว ☐ 2) เดินทางพร้อมครอบครัว
- ☐ 3) เดินทางพร้อมเพื่อนฝูง ☐ 4) อื่นๆ โปรดระบุ.....

1.12. ในการเดินทางท่องเที่ยวตามปกติท่านสามารถดูแลตนเองได้หรือไม่

- ☐ 1) สามารถดูแลตนเองได้ตามปกติ
- ☐ 2) สามารถดูแลตนเองได้บ้างบางกรณี เช่น.....
- ☐ 3) ไม่สามารถดูแลตนเองได้ ต้องมีคนดูแล เช่น.....

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการเดินทาง

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ท่านคิดว่าประเด็นต่างๆต่อไปนี้ มีผลต่อความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใด	มีผลมากที่สุด (5)	มีผลมาก (4)	มีผลปานกลาง (3)	มีผลน้อย (2)	ไม่มีผลเลย (1)
2.1	เดินทาง เลือกซื้อสินค้า					
2.2	หาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน					
2.3	เปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน					
2.4	เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ					
2.5	แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวกับเพื่อน หรือครอบครัว					
2.6	ได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย					
2.7	ได้พบเจอเพื่อนใหม่					
2.8	ค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน					
2.9	ค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย					
2.10	เยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน					
2.11	ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่					
2.12	เติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป					

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ท่านต้องการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ต้องการไปมากที่สุด (5)	ต้องการไปมาก (4)	เฉยๆ (3)	ไม่ค่อยอยากไป (2)	ไม่อยากจะไปเลย (1)
2.13	ภูเขา ถ้ำ และน้ำตก					
2.14	น้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน					
2.15	ทะเล ชายหาด ทะเลสาบ และเกาะ					
2.16	อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ สวนรุกขชาติ					
2.17	วัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน					
2.18	ปราสาท พระราชวัง					
2.19	ตลาดน้ำ					
2.20	งานแสดงสินค้า					
2.21	งานเทศกาลประเพณีต่างๆ,งานแข่งขันกีฬา					

2.22	แหล่งข้อบ่งชี้ (เช่น ตลาด, ศูนย์การค้า)					
2.23	สถาบันเชิง/คาราโอเกะ					

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ที่	ท่านคิดว่าปัจจัยต่างๆต่อไปนี้ มีผลต่อการตัดสินใจไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวอื่นๆมากน้อยเพียงใด	มีผลมาก ที่สุด (5)	มีผลมาก (4)	มีผล ปานกลาง (3)	มีผล น้อย (2)	ไม่มีผล เลย (1)
2.24	ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ					
2.25	การเดินทางที่สะดวกสบาย					
2.26	มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม					
2.27	มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย					
2.28	มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี					
2.29	มีความปลอดภัยในการเดินทาง					
2.30	มีสภาพอากาศที่ดี					

๒๖๒๒๒๒ ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ๒๒๒๒๒๒

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.บุรพิน ชำภิรัช

อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
Ph.D. ครุศาสตร์
ความเชี่ยวชาญ: สถิติและวิธีการวิจัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรเมษฐ์ พิริยะโรจน์

อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.บูรพา
Ph.D วิศวกรรมโยธา (ขนส่งและจราจร)
ความเชี่ยวชาญ: การวิเคราะห์พฤติกรรมการเดินทาง
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ จริตงาม

อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์
Ph.D วิศวกรรมโยธา
ความเชี่ยวชาญ: วิศวกรรมโยธาและขนส่ง
4. อาจารย์ ดร.ปริดา พิชยาพันธ์

อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.เชียงใหม่
Ph.D วิศวกรรมโยธา (ขนส่งและจราจร)
ความเชี่ยวชาญ: วิศวกรรมจราจรและขนส่ง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ เกษมสุข

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
Ph.D นิเทศศาสตร์
ความเชี่ยวชาญ: การวิจัยทางสังคมและการ
ตรวจสอบการใช้ภาษา

The logo of Sakon Nakhon Rajabhat University is a circular emblem. It features a central figure of a person standing on a pedestal, flanked by two stylized trees. Above the figure is a large, ornate umbrella. The entire emblem is set against a background of radiating lines. The text "มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี" is written in a circular path around the emblem.

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (IOC)

ผลการตรวจสอบความตรงของเนื้อหารายชื่อของแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใน
การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของกลุ่มผู้สูงอายุ

ตัวแปร	ข้อความถาม	ค่า IOC
H1	ได้พบเจอเพื่อนใหม่	0.6
H2	ค้นหาการเดินทางที่ผจญภัย	1
H3	เยี่ยมชมสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อน	0.8
H4	ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่	1
H5	เติมเต็มความฝันที่ปรารถนาอยากจะไป	1
H6	เดินชม เลือกซื้อสินค้า	1
H7	เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ได้จากการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ	1
H8	แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อน หรือครอบครัว	0.6
H9	ได้ลิ้มรสอาหารที่หลากหลาย	1
H10	หาประสบการณ์แปลกใหม่ ที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวัน	1
H11	เปลี่ยนบรรยากาศในการพักผ่อน	1
H12	ค้นหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน	0.6
L1	ภูเขา ถ้ำ และน้ำตก	1
L2	น้ำพุร้อน/บ่อน้ำร้อน	1
L3	ทะเล ชายหาด ทะเลสาบ และเกาะ	1
L4	อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ สวนรุกขชาติ	1
L5	วัด/พิพิธภัณฑ์/โบราณสถาน	1
L6	ปราสาท พระราชวัง	1
L7	ตลาดน้ำ	1
L8	งานแสดงสินค้า	1
L9	งานเทศกาลประเพณีต่างๆ,งานแข่งขันกีฬา	1
L10	แหล่งช้อปปิ้ง (เช่น ตลาด,ศูนย์การค้า)	0.8
L11	สถานบันเทิง/คาราโอเกะ	1
L12	ความเป็นมิตรของคนในชุมชนในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ	1
L13	การเดินทางที่สะดวกสบาย	1
L14	มีระยะทางในการเดินทางที่เหมาะสม	1
L15	มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบาย	1
L16	มีการเชื่อมต่อระบบขนส่งสาธารณะที่ดี	1
L17	มีความปลอดภัยในการเดินทาง	1
L18	มีสภาพอากาศที่ดี	1

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของโมเดลการวัดแรงงูใจใน
การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ
ด้วยโปรแกรม MPlus 7.11

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 ด้านแรงผลักดันของโมเดลการวัด
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

Mplus VERSION 7.11

MUTHEN & MUTHEN

11/06/2015 10:23 PM

INPUT INSTRUCTIONS

TITLE: Pushin-m2

DATA:

FILE IS "C:\Users\DellCom\Desktop\Run data2\750all.txt";

VARIABLE:

NAMES ARE psh1-psh20 pll21-pll35 pll36-pll43;

USEVARIABLES ARE psh10 psh13 psh14 psh16 psh18 psh1 psh8 psh9 psh2 psh4 psh11;

MISSING IS ALL (999);

Model:

!Push Factors

x1 by psh10 psh13 psh14 psh16 psh18 ;

x2 by psh1 psh8 psh9 ;

x3 by psh2 psh4 psh11 ;

PSH2 WITH PSH1;

PSH2 WITH PSH13;

PSH11 WITH PSH10;

!PUSH PULL

PUSH by x1 x2 x3;

ANALYSIS:

TYPE IS GENERAL;

ESTIMATOR IS ML;

ITERATIONS = 10000;

CONVERGENCE = 0.00005;

OUTPUT: MODINDICES(0) STDYX TECH4;

INPUT READING TERMINATED NORMALLY

SUMMARY OF ANALYSIS

Number of groups	1
Number of observations	749

Number of dependent variables	11
Number of independent variables	0
Number of continuous latent variables	4
Observed dependent variables	
Continuous	
PSH10	PSH13
PSH14	PSH16
PSH18	PSH1
PSH8	PSH9
PSH2	PSH4
PSH11	
Continuous latent variables	
X1	X2
X3	PUSH
Estimator	ML
Information matrix	OBSERVED
Maximum number of iterations	10000
Convergence criterion	0.500D-04
Maximum number of steepest descent iterations	20
Maximum number of iterations for H1	2000
Convergence criterion for H1	0.100D-03
Input data file(s)	C:\Users\DellCom\Desktop\Run data2\750all.txt
Input data format	FREE
SUMMARY OF DATA	
Number of missing data patterns	2
THE MODEL ESTIMATION TERMINATED NORMALLY	
MODEL FIT INFORMATION	
Number of Free Parameters	39
Loglikelihood	
H0 Value	-10824.002
H1 Value	-10765.874
Information Criteria	
Akaike (AIC)	21726.003

Bayesian (BIC)	21906.134				
Sample-Size Adjusted BIC	21782.294				
(n* = (n + 2) / 24)					
Chi-Square Test of Model Fit					
Value	116.256				
Degrees of Freedom	38				
P-Value	0.0000				
RMSEA (Root Mean Square Error Of Approximation)					
Estimate	0.052				
90 Percent C.I.	0.042 0.063				
Probability RMSEA <= .05	0.339				
CFI/TLI					
CFI	0.981				
TLI	0.972				
Chi-Square Test of Model Fit for the Baseline Model					
Value	4119.595				
Degrees of Freedom	55				
P-Value	0.0000				
SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)					
Value	0.025				
MODEL RESULTS					
STANDARDIZED MODEL RESULTS					
STDYX Standardization					
Two-Tailed					
	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value	
X1	BY				
	PSH10	0.650	0.024	27.390	0.000
	PSH13	0.667	0.023	28.994	0.000
	PSH14	0.736	0.020	37.381	0.000
	PSH16	0.799	0.017	47.903	0.000
	PSH18	0.702	0.021	32.806	0.000
X2	BY				
	PSH1	0.745	0.020	37.784	0.000
	PSH8	0.711	0.022	32.675	0.000

PSH9	0.699	0.022	31.998	0.000
X3 BY				
PSH2	0.810	0.017	48.194	0.000
PSH4	0.750	0.019	38.822	0.000
PSH11	0.642	0.024	26.260	0.000
PUSH BY				
X1	0.912	0.014	63.111	0.000
X2	1.000	0.015	67.756	0.000
X3	0.971	0.013	71.968	0.000
PSH2 WITH				
PSH1	0.193	0.046	4.188	0.000
PSH13	0.181	0.041	4.430	0.000
PSH11 WITH				
PSH10	0.310	0.036	8.544	0.000
Intercepts				
PSH10	2.522	0.075	33.770	0.000
PSH13	2.230	0.068	32.683	0.000
PSH14	3.045	0.087	35.103	0.000
PSH16	2.484	0.074	33.636	0.000
PSH18	3.027	0.086	35.066	0.000
PSH1	2.252	0.069	32.773	0.000
PSH8	2.628	0.077	34.082	0.000
PSH9	2.671	0.078	34.205	0.000
PSH2	2.509	0.074	33.749	0.000
PSH4	3.269	0.092	35.492	0.000
PSH11	2.308	0.070	33.153	0.000
Variances				
PUSH	1.000	0.000	999.000	999.000
Residual Variances				
PSH10	0.577	0.031	18.693	0.000
PSH13	0.555	0.031	18.073	0.000
PSH14	0.458	0.029	15.777	0.000
PSH16	0.362	0.027	13.581	0.000
PSH18	0.507	0.030	16.876	0.000
PSH1	0.445	0.029	15.120	0.000

PSH8	0.495	0.031	16.015	0.000
PSH9	0.511	0.031	16.745	0.000
PSH2	0.343	0.027	12.603	0.000
PSH4	0.437	0.029	15.065	0.000
PSH11	0.588	0.031	18.726	0.000
X1	0.169	0.026	6.420	0.000
X2	0.001	0.029	0.025	0.980
X3	0.056	0.026	2.151	0.032

R-SQUARE

Observed		Two-Tailed		
Variable	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
PSH10	0.423	0.031	13.695	0.000
PSH13	0.445	0.031	14.497	0.000
PSH14	0.542	0.029	18.690	0.000
PSH16	0.638	0.027	23.952	0.000
PSH18	0.493	0.030	16.403	0.000
PSH1	0.555	0.029	18.892	0.000
PSH8	0.505	0.031	16.338	0.000
PSH9	0.489	0.031	15.999	0.000
PSH2	0.657	0.027	24.097	0.000
PSH4	0.563	0.029	19.411	0.000
PSH11	0.412	0.031	13.130	0.000

Latent		Two-Tailed		
Variable	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
X1	0.831	0.026	31.555	0.000
X2	0.999	0.029	33.878	0.000
X3	0.944	0.026	35.984	0.000

QUALITY OF NUMERICAL RESULTS

Condition Number for the Information Matrix 0.515E-02
 (ratio of smallest to largest eigenvalue)

MODEL MODIFICATION INDICES

NOTE: Modification indices for direct effects of observed dependent variables

regressed on covariates may not be included. To include these, request MODINDICES (ALL).

Minimum M.I. value for printing the modification index 0.000

		M.I.	E.P.C.	Std E.P.C.	StdYX E.P.C.
BY Statements					
X1	BY PSH1	0.528	0.178	0.127	0.103
X1	BY PSH8	1.354	-0.263	-0.188	-0.159
X1	BY PSH9	0.190	0.094	0.067	0.059
X1	BY PSH2	0.489	-0.149	-0.107	-0.088
X1	BY PSH4	1.523	0.216	0.154	0.145
X1	BY PSH11	0.380	-0.122	-0.087	-0.072
X2	BY PSH10	16.879	0.635	0.583	0.530
X2	BY PSH13	0.272	0.090	0.082	0.068
X2	BY PSH14	0.448	0.099	0.090	0.084
X2	BY PSH16	4.103	-0.327	-0.300	-0.256
X2	BY PSH18	6.740	-0.369	-0.338	-0.327
X2	BY PSH2	2.298	-1.269	-1.165	-0.960
X2	BY PSH4	1.339	0.680	0.624	0.584
X2	BY PSH11	0.021	0.082	0.075	0.061
X3	BY PSH10	11.000	0.409	0.402	0.366
X3	BY PSH13	0.530	0.103	0.102	0.085
X3	BY PSH14	0.086	0.034	0.033	0.030
X3	BY PSH16	2.491	-0.197	-0.193	-0.165
X3	BY PSH18	4.202	-0.227	-0.223	-0.215
X3	BY PSH1	0.732	0.508	0.499	0.405
X3	BY PSH8	0.691	-0.407	-0.400	-0.338
X3	BY PSH9	0.004	0.029	0.028	0.025
PUSH	BY PSH10	16.803	0.893	0.582	0.529
PUSH	BY PSH13	0.275	0.127	0.083	0.069
PUSH	BY PSH14	0.441	0.138	0.090	0.083
PUSH	BY PSH16	4.081	-0.460	-0.300	-0.255
PUSH	BY PSH18	6.705	-0.518	-0.338	-0.326
PUSH	BY PSH2	2.291	-1.794	-1.170	-0.964
PUSH	BY PSH4	1.363	0.972	0.634	0.593

PUSH	BY PSH11	0.018	0.107	0.070	0.058
WITH Statements					
PSH13	WITH PSH10	16.874	-0.118	-0.118	-0.158
PSH14	WITH PSH10	0.096	-0.008	-0.008	-0.013
PSH14	WITH PSH13	0.075	0.008	0.008	0.012
PSH16	WITH PSH10	0.083	-0.007	-0.007	-0.013
PSH16	WITH PSH13	3.942	0.058	0.058	0.091
PSH16	WITH PSH14	1.880	-0.036	-0.036	-0.069
PSH18	WITH PSH10	0.508	-0.018	-0.018	-0.029
PSH18	WITH PSH13	0.217	0.013	0.013	0.019
PSH18	WITH PSH14	0.623	0.019	0.019	0.035
PSH18	WITH PSH16	5.652	0.060	0.060	0.116
PSH1	WITH PSH10	0.532	0.019	0.019	0.028
PSH1	WITH PSH13	2.009	0.045	0.045	0.061
PSH1	WITH PSH14	13.109	0.092	0.092	0.153
PSH1	WITH PSH16	10.134	-0.083	-0.083	-0.142
PSH1	WITH PSH18	1.098	-0.026	-0.026	-0.043
PSH8	WITH PSH10	3.791	0.053	0.053	0.076
PSH8	WITH PSH13	0.163	-0.012	-0.012	-0.017
PSH8	WITH PSH14	1.615	-0.033	-0.033	-0.055
PSH8	WITH PSH16	0.001	0.001	0.001	0.002
PSH8	WITH PSH18	2.602	-0.042	-0.042	-0.068
PSH8	WITH PSH1	0.362	0.020	0.020	0.030
PSH9	WITH PSH10	10.493	0.086	0.086	0.126
PSH9	WITH PSH13	2.815	-0.050	-0.050	-0.068
PSH9	WITH PSH14	0.613	-0.020	-0.020	-0.033
PSH9	WITH PSH16	0.677	0.021	0.021	0.037
PSH9	WITH PSH18	1.118	-0.027	-0.027	-0.044
PSH9	WITH PSH1	6.315	-0.081	-0.081	-0.122
PSH9	WITH PSH8	4.375	0.068	0.068	0.100
PSH2	WITH PSH10	0.384	-0.015	-0.015	-0.025
PSH2	WITH PSH14	0.111	-0.008	-0.008	-0.015
PSH2	WITH PSH16	0.087	0.007	0.007	0.014
PSH2	WITH PSH18	0.003	0.001	0.001	0.002

PSH2	WITH PSH8	1.699	-0.037	-0.037	-0.063
PSH2	WITH PSH9	0.423	0.018	0.018	0.031
PSH4	WITH PSH10	0.153	0.009	0.009	0.016
PSH4	WITH PSH13	0.194	0.012	0.012	0.019
PSH4	WITH PSH14	10.463	0.073	0.073	0.142
PSH4	WITH PSH16	4.411	-0.049	-0.049	-0.097
PSH4	WITH PSH18	0.038	-0.004	-0.004	-0.008
PSH4	WITH PSH1	0.268	0.014	0.014	0.025
PSH4	WITH PSH8	0.808	-0.024	-0.024	-0.041
PSH4	WITH PSH9	0.049	0.006	0.006	0.010
PSH4	WITH PSH2	0.019	0.004	0.004	0.008
PSH11	WITH PSH13	0.843	0.029	0.029	0.035
PSH11	WITH PSH14	23.037	-0.130	-0.130	-0.191
PSH11	WITH PSH16	5.532	0.065	0.065	0.099
PSH11	WITH PSH18	0.161	0.011	0.011	0.016
PSH11	WITH PSH1	0.179	0.013	0.013	0.017
PSH11	WITH PSH8	2.827	0.052	0.052	0.067
PSH11	WITH PSH9	1.174	-0.033	-0.033	-0.043
PSH11	WITH PSH2	1.360	0.035	0.035	0.053
PSH11	WITH PSH4	2.300	-0.043	-0.043	-0.066

DIAGRAM INFORMATION

Use View Diagram under the Diagram menu in the Mplus Editor to view the diagram.

If running Mplus from the Mplus Diagrammer, the diagram opens automatically.

Diagram output

c:\users\dellcom\desktop\run data2\mplus\20150611\pushin-m2.dgm

Beginning Time: 22:23:33

Ending Time: 22:23:33

Elapsed Time: 00:00:00

MUTHEN & MUTHEN

3463 Stoner Ave.

Los Angeles, CA 90066

Tel: (310) 391-9971

Fax: (310) 391-8971

Web: www.StatModel.com

Support: Support@StatModel.com

Copyright (c) 1998-2013 Muthen & Muthen

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่ 2 ด้านแรงดึงดูดของโมเดลการวัด
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

Mplus VERSION 7.11

MUTHEN & MUTHEN

11/06/2015 10:43 PM

INPUT INSTRUCTIONS

TITLE: Pullin-m2

DATA:

FILE IS "C:\Users\DellCom\Desktop\Run data2\750all.txt";

VARIABLE:

NAMES ARE psh1-psh20 pll21-pll35 pll36-pll43;

USEVARIABLES ARE pll21 pll22 pll23 pll24 pll30 pll32 pll33 pll34 pll37-pll40 pll42
pll43;

MISSING IS ALL (999);

Model:

!Pull Fctors

x4 by pll21 pll22 pll23 pll24;

x5 by pll30 pll32 pll33 pll34 ;

x6 by pll37-pll40 pll42 pll43;

PLL38 WITH PLL37;

PLL40 WITH PLL39;

PLL43 WITH PLL42;

!PUSH PULL

PULL by x4 x5 x6;

ANALYSIS:

TYPE IS GENERAL;

ESTIMATOR IS ML;

ITERATIONS = 10000;

CONVERGENCE = 0.00005;

OUTPUT: MODINDICES(0) STDYX TECH4;

INPUT READING TERMINATED NORMALLY

SUMMARY OF ANALYSIS

Number of groups	1
Number of observations	749
Number of dependent variables	14
Number of independent variables	0
Number of continuous latent variables	4

Observed dependent variables

Continuous

PLL21	PLL22	PLL23	PLL24	PLL30	PLL32
PLL33	PLL34	PLL37	PLL38	PLL39	PLL40
PLL42	PLL43				

Continuous latent variables

x4	x5	x6	PULL
----	----	----	------

Estimator	ML
Information matrix	OBSERVED
Maximum number of iterations	10000
Convergence criterion	0.500D-04
Maximum number of steepest descent iterations	20

Maximum number of iterations for H1	2000
Convergence criterion for H1	0.100D-03
Input data file(s)	
C:\Users\DellCom\Desktop\Run data2\750all.txt	
Input data format	FREE
SUMMARY OF DATA	
Number of missing data patterns	2
THE MODEL ESTIMATION TERMINATED NORMALLY	
MODEL FIT INFORMATION	
Number of Free Parameters	48
Loglikelihood	
H0 Value	- 13983.693
H1 Value	- 13821.017
Information Criteria	
Akaike (AIC)	28063.385
Bayesian (BIC)	28285.085
Sample-Size Adjusted BIC	28132.666
$(n^* = (n + 2) / 24)$	
Chi-Square Test of Model Fit	
Value	325.351
Degrees of Freedom	71
P-Value	0.0000
RMSEA (Root Mean Square Error Of Approximation)	
Estimate	0.069
90 Percent C.I.	0.062 0.077
Probability RMSEA <= .05	0.000
CFI/TLI	

CFI	0.946
TLI	0.931
Chi-Square Test of Model Fit for the Baseline Model	
Value	4811.393
Degrees of Freedom	91
P-Value	0.0000
SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)	
Value	0.055
MODEL RESULTS	
STANDARDIZED MODEL RESULTS	
STDYX Standardization	
	Two-Tailed
Estimate	S.E. Est./S.E. P-Value
X4 BY	
PLL21	0.794 0.019 42.065 0.000
PLL22	0.731 0.022 33.859 0.000
PLL23	0.736 0.021 34.382 0.000
PLL24	0.576 0.028 20.514 0.000
X5 BY	
PLL30	0.652 0.026 24.680 0.000
PLL32	0.778 0.021 37.065 0.000
PLL33	0.691 0.024 28.452 0.000
PLL34	0.636 0.027 23.860 0.000
X6 BY	
PLL37	0.698 0.024 28.696 0.000
PLL38	0.779 0.020 38.124 0.000
PLL39	0.724 0.022 32.633 0.000
PLL40	0.677 0.024 27.647 0.000

PLL42	0.781	0.021	37.526	0.000
PLL43	0.708	0.024	29.296	0.000
PULL BY				
x4	0.907	0.035	26.217	0.000
x5	0.777	0.035	22.316	0.000
x6	0.620	0.035	17.600	0.000
PLL38 WITH				
PLL37	0.259	0.047	5.570	0.000
PLL40 WITH				
PLL39	0.307	0.040	7.603	0.000
PLL43 WITH				
PLL42	0.330	0.045	7.306	0.000
Intercepts				
PLL21	2.426	0.073	33.437	0.000
PLL22	2.405	0.072	33.362	0.000
PLL23	3.225	0.091	35.446	0.000
PLL24	3.316	0.093	35.601	0.000
PLL30	2.312	0.070	33.016	0.000
PLL32	2.158	0.067	32.371	0.000
PLL33	2.499	0.074	33.684	0.000
PLL34	2.178	0.067	32.462	0.000
PLL37	4.086	0.112	36.575	0.000
PLL38	3.992	0.109	36.482	0.000
PLL39	3.417	0.096	35.761	0.000
PLL40	3.394	0.095	35.705	0.000
PLL42	3.266	0.092	35.517	0.000
PLL43	3.398	0.095	35.733	0.000
Variances				

PULL	1.000	0.000	999.000	999.000
Residual Variances				
PLL21	0.369	0.030	12.303	0.000
PLL22	0.465	0.032	14.722	0.000
PLL23	0.458	0.032	14.504	0.000
PLL24	0.668	0.032	20.638	0.000
PLL30	0.574	0.034	16.656	0.000
PLL32	0.395	0.033	12.098	0.000
PLL33	0.522	0.034	15.541	0.000
PLL34	0.595	0.034	17.536	0.000
PLL37	0.513	0.034	15.117	0.000
PLL38	0.393	0.032	12.324	0.000
PLL39	0.476	0.032	14.825	0.000
PLL40	0.542	0.033	16.331	0.000
PLL42	0.390	0.033	11.997	0.000
PLL43	0.498	0.034	14.540	0.000
X4	0.177	0.063	2.818	0.005
X5	0.396	0.054	7.303	0.000
X6	0.616	0.044	14.101	0.000
R-SQUARE				
Observed	Two-Tailed			
Variable	Estimate	S.E.	Est./S.E.	P-Value
PLL21	0.631	0.030	21.032	0.000
PLL22	0.535	0.032	16.930	0.000
PLL23	0.542	0.032	17.191	0.000
PLL24	0.332	0.032	10.257	0.000
PLL30	0.426	0.034	12.340	0.000
PLL32	0.605	0.033	18.533	0.000

PLL33	0.478	0.034	14.226	0.000
PLL34	0.405	0.034	11.930	0.000
PLL37	0.487	0.034	14.348	0.000
PLL38	0.607	0.032	19.062	0.000
PLL39	0.524	0.032	16.317	0.000
PLL40	0.458	0.033	13.823	0.000
PLL42	0.610	0.033	18.763	0.000
PLL43	0.502	0.034	14.648	0.000

Latent Variable	Estimate	S.E.	Two-Tailed Est./S.E.	P-Value
x4	0.823	0.063	13.109	0.000
x5	0.604	0.054	11.158	0.000
x6	0.384	0.044	8.800	0.000

QUALITY OF NUMERICAL RESULTS

Condition Number for the Information Matrix 0.609E-02
(ratio of smallest to largest eigenvalue)

MODEL MODIFICATION INDICES

NOTE: Modification indices for direct effects of observed dependent variables regressed on covariates may not be included. To include these, request MODINDICES (ALL).

Minimum M.I. value for printing the modification index 0.000

	M.I.	E.P.C.	Std E.P.C.	StdYX E.P.C.
BY Statements				
x4 BY PLL30	34.492	0.475	0.462	0.351
x4 BY PLL32	0.076	0.022	0.022	0.017
x4 BY PLL33	1.929	-0.101	-0.099	-0.083
x4 BY PLL34	23.524	-0.353	-0.343	-0.291
x4 BY PLL37	0.186	-0.016	-0.016	-0.017

X4	BY PLL38	2.564	-0.058	-0.057	-0.058
X4	BY PLL39	8.862	-0.119	-0.116	-0.111
X4	BY PLL40	7.223	-0.111	-0.108	-0.103
X4	BY PLL42	9.749	0.138	0.134	0.109
X4	BY PLL43	16.211	0.175	0.170	0.148
X5	BY PLL21	2.056	-0.118	-0.101	-0.083
X5	BY PLL22	14.415	0.326	0.280	0.217
X5	BY PLL23	3.969	-0.150	-0.129	-0.114
X5	BY PLL24	0.109	-0.024	-0.020	-0.020
X5	BY PLL37	2.967	-0.070	-0.060	-0.062
X5	BY PLL38	0.393	-0.024	-0.021	-0.021
X5	BY PLL39	4.426	-0.089	-0.076	-0.073
X5	BY PLL40	9.799	-0.137	-0.117	-0.113
X5	BY PLL42	20.012	0.208	0.178	0.145
X5	BY PLL43	4.380	0.096	0.082	0.072
X6	BY PLL21	7.512	-0.208	-0.140	-0.114
X6	BY PLL22	0.099	-0.025	-0.017	-0.013
X6	BY PLL23	16.931	0.291	0.196	0.173
X6	BY PLL24	1.285	-0.078	-0.052	-0.051
X6	BY PLL30	38.888	0.501	0.337	0.257
X6	BY PLL32	1.409	-0.090	-0.061	-0.048
X6	BY PLL33	0.232	0.034	0.023	0.020
X6	BY PLL34	30.037	-0.398	-0.268	-0.227
PULL	BY PLL21	7.815	-0.735	-0.648	-0.530
PULL	BY PLL22	8.510	0.790	0.695	0.539
PULL	BY PLL23	0.505	0.169	0.149	0.131
PULL	BY PLL24	0.775	-0.195	-0.171	-0.168

PULL	BY PLL30	45.776	0.812	0.716	0.545
PULL	BY PLL32	0.005	-0.009	-0.008	-0.006
PULL	BY PLL33	1.224	-0.120	-0.106	-0.089
PULL	BY PLL34	32.072	-0.611	-0.538	-0.457
PULL	BY PLL37	0.749	-0.042	-0.037	-0.039
PULL	BY PLL38	2.000	-0.066	-0.058	-0.060
PULL	BY PLL39	8.516	-0.149	-0.131	-0.126
PULL	BY PLL40	9.099	-0.159	-0.140	-0.134
PULL	BY PLL42	14.256	0.212	0.187	0.153
PULL	BY PLL43	13.782	0.205	0.181	0.158
WITH Statements					
PLL22	WITH PLL21	1.456	0.050	0.050	0.077
PLL23	WITH PLL21	1.437	0.044	0.044	0.077
PLL23	WITH PLL22	9.844	-0.116	-0.116	-0.172
PLL24	WITH PLL21	0.147	0.012	0.012	0.019
PLL24	WITH PLL22	1.327	-0.039	-0.039	-0.053
PLL24	WITH PLL23	2.374	0.045	0.045	0.071
PLL30	WITH PLL21	2.083	-0.050	-0.050	-0.067
PLL30	WITH PLL22	0.535	0.028	0.028	0.032
PLL30	WITH PLL23	15.278	0.131	0.131	0.171
PLL30	WITH PLL24	1.294	0.039	0.039	0.047
PLL32	WITH PLL21	0.040	0.006	0.006	0.010
PLL32	WITH PLL22	11.980	0.117	0.117	0.167
PLL32	WITH PLL23	11.273	-0.099	-0.099	-0.163
PLL32	WITH PLL24	0.593	0.023	0.023	0.035
PLL32	WITH PLL30	8.760	-0.137	-0.137	-0.174
PLL33	WITH PLL21	0.270	0.016	0.016	0.025

PLL33	WITH PLL22	2.089	0.049	0.049	0.065
PLL33	WITH PLL23	5.446	-0.069	-0.069	-0.105
PLL33	WITH PLL24	4.621	-0.064	-0.064	-0.090
PLL33	WITH PLL30	11.200	-0.141	-0.141	-0.165
PLL33	WITH PLL32	1.354	0.050	0.050	0.074
PLL34	WITH PLL21	0.263	-0.016	-0.016	-0.024
PLL34	WITH PLL22	4.528	-0.074	-0.074	-0.092
PLL34	WITH PLL23	0.103	-0.010	-0.010	-0.014
PLL34	WITH PLL24	0.000	0.000	0.000	0.000
PLL34	WITH PLL30	0.014	0.005	0.005	0.006
PLL34	WITH PLL32	3.472	0.077	0.077	0.107
PLL34	WITH PLL33	10.468	0.122	0.122	0.157
PLL37	WITH PLL21	1.584	-0.028	-0.028	-0.054
PLL37	WITH PLL22	0.129	-0.009	-0.009	-0.014
PLL37	WITH PLL23	2.176	0.032	0.032	0.060
PLL37	WITH PLL24	3.452	0.041	0.041	0.071
PLL37	WITH PLL30	0.000	0.001	0.001	0.001
PLL37	WITH PLL32	0.219	-0.011	-0.011	-0.020
PLL37	WITH PLL33	1.012	-0.024	-0.024	-0.040
PLL37	WITH PLL34	1.109	-0.026	-0.026	-0.041
PLL38	WITH PLL21	6.507	-0.052	-0.052	-0.115
PLL38	WITH PLL22	1.462	0.028	0.028	0.051
PLL38	WITH PLL23	1.283	-0.023	-0.023	-0.048
PLL38	WITH PLL24	1.927	0.028	0.028	0.056
PLL38	WITH PLL30	0.706	-0.021	-0.021	-0.035
PLL38	WITH PLL32	0.079	-0.006	-0.006	-0.013
PLL38	WITH PLL33	0.861	0.020	0.020	0.039

PLL38	WITH PLL34	0.639	0.018	0.018	0.033
PLL39	WITH PLL21	2.233	-0.034	-0.034	-0.064
PLL39	WITH PLL22	0.059	0.006	0.006	0.010
PLL39	WITH PLL23	0.320	0.013	0.013	0.023
PLL39	WITH PLL24	6.736	-0.059	-0.059	-0.099
PLL39	WITH PLL30	14.235	0.107	0.107	0.148
PLL39	WITH PLL32	3.901	-0.049	-0.049	-0.085
PLL39	WITH PLL33	0.210	-0.011	-0.011	-0.018
PLL39	WITH PLL34	1.819	-0.035	-0.035	-0.053
PLL39	WITH PLL37	2.814	0.033	0.033	0.066
PLL39	WITH PLL38	1.297	0.022	0.022	0.050
PLL40	WITH PLL21	1.004	-0.024	-0.024	-0.042
PLL40	WITH PLL22	5.580	-0.063	-0.063	-0.094
PLL40	WITH PLL23	0.055	0.005	0.005	0.009
PLL40	WITH PLL24	8.216	0.068	0.068	0.107
PLL40	WITH PLL30	0.559	-0.022	-0.022	-0.029
PLL40	WITH PLL32	0.038	-0.005	-0.005	-0.008
PLL40	WITH PLL33	0.009	-0.002	-0.002	-0.004
PLL40	WITH PLL34	3.277	-0.048	-0.048	-0.069
PLL40	WITH PLL37	0.024	0.003	0.003	0.006
PLL40	WITH PLL38	3.925	0.038	0.038	0.082
PLL42	WITH PLL21	1.101	0.026	0.026	0.046
PLL42	WITH PLL22	11.972	0.096	0.096	0.142
PLL42	WITH PLL23	0.615	-0.019	-0.019	-0.032
PLL42	WITH PLL24	21.560	-0.115	-0.115	-0.180
PLL42	WITH PLL30	2.683	0.050	0.050	0.065
PLL42	WITH PLL32	4.597	0.057	0.057	0.094

PLL42	WITH PLL33	1.881	0.037	0.037	0.056
PLL42	WITH PLL34	1.509	-0.034	-0.034	-0.049
PLL42	WITH PLL37	0.750	-0.019	-0.019	-0.036
PLL42	WITH PLL38	3.201	-0.039	-0.039	-0.083
PLL42	WITH PLL39	1.490	0.028	0.028	0.051
PLL42	WITH PLL40	0.820	-0.021	-0.021	-0.036
PLL43	WITH PLL21	8.842	0.074	0.074	0.124
PLL43	WITH PLL22	16.042	-0.112	-0.112	-0.157
PLL43	WITH PLL23	17.373	0.102	0.102	0.164
PLL43	WITH PLL24	1.266	0.028	0.028	0.042
PLL43	WITH PLL30	0.246	0.015	0.015	0.019
PLL43	WITH PLL32	0.684	-0.022	-0.022	-0.034
PLL43	WITH PLL33	0.071	-0.007	-0.007	-0.010
PLL43	WITH PLL34	0.123	0.010	0.010	0.013
PLL43	WITH PLL37	0.095	-0.006	-0.006	-0.012
PLL43	WITH PLL38	0.006	-0.002	-0.002	-0.003
PLL43	WITH PLL39	5.717	-0.053	-0.053	-0.091
PLL43	WITH PLL40	0.310	0.013	0.013	0.020

DIAGRAM INFORMATION

Use View Diagram under the Diagram menu in the Mplus Editor to view the diagram.

If running Mplus from the Mplus Diagrammer, the diagram opens automatically.

Diagram output

c:\users\dellcom\desktop\run data2\mplus\20150611\pullin-m2.dgm

Beginning Time: 22:43:11

Ending Time: 22:43:11

Elapsed Time: 00:00:00

MUTHEN & MUTHEN

3463 Stoner Ave.

Los Angeles, CA 90066

Tel: (310) 391-9971

Fax: (310) 391-8971

Web: www.StatModel.com

Support: Support@StatModel.com

Copyright (c) 1998-2013 Muthen & Muthen

ประวัติผู้เขียน

นางสาวณัฐญา วงละคร เกิดเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2525 ณ จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสิรินธร อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2543 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสำนักวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปีการศึกษา 2548 หลังจากสำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานในหน่วยปฏิบัติการวิจัยพัฒนาและบริการวิชาด้านวิศวกรรมโยธา ตำแหน่ง ผู้ช่วยวิจัยโครงการศึกษาและออกแบบชิ้นส่วนคอนกรีตเสริมเหล็กสำเร็จรูปร่วมกับบริษัทคูราสเตอร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลา 3 ปี หลังจากนั้นได้เข้าทำงานในสาขาวิศวกรรมขนส่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตำแหน่งผู้ช่วยสอน เป็นเวลา 3 ปี และเข้าศึกษาเพิ่มเติมจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสำนักวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปีการศึกษา 2555 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิศวกรรมขนส่ง สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2555